

Banca Națională a României - BNR

Regulamentul nr. 20/2009 privind instituțiile financiare nebancare

În vigoare de la 21 octombrie 2009

Consolidarea din data de **15 ianuarie 2021** are la bază [publicarea din Monitorul Oficial, Partea I](#) nr. 707 din 21 octombrie 2009

Include modificările aduse prin următoarele acte: Regulament [2/2010](#); Regulament [5/2010](#); Regulament [8/2012](#); Regulament [10/2016](#); Regulament [1/2017](#); Regulament [1/2020](#); Regulament [4/2020](#).
Ultimul amendament în 08 iulie 2020.

Având în vedere dispozițiile art. 2 [alin. \(1\)](#), art. 17 [alin. \(2\)](#), art. 18 [alin. \(2\)](#), [art. 19](#), [art. 20](#), [art. 26](#), art. 30 [alin. \(1\)](#), art. 31 [alin. \(5\)](#), art. 32 [alin. \(1\)](#), art. 33 [alin. \(1\)](#), [art. 36](#), [art. 40](#), art. 48 [alin. \(2\)](#), [art. 49](#), [54](#), [58](#) și [69](#) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, ale [art. 34](#) din Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, precum și ale [art. 47](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 278/2008](#), cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 73 [alin. \(1\)](#) din Legea nr. 93/2009 și ale [art. 48](#) din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

Banca Națională a României emite prezentul regulament.

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. - Prezentul regulament se aplică instituțiilor financiare nebancare, persoane juridice române, și sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, prevăzute la art. 1 [alin. \(2\)](#) din Legea [nr. 93/2009](#) privind instituțiile financiare nebancare și reglementează:

- a) înscrierea în registre a instituțiilor financiare nebancare;
- b) comunicarea modificărilor intervenite în situația instituțiilor financiare nebancare;
- c) cerințe prudențiale aplicabile instituțiilor financiare nebancare înscrise în Registrul special.

Art. 2. - (1) Documentele transmise potrivit prezentului regulament vor fi prezentate Băncii Naționale a României în limba română. Pentru documentele redactate într-o limbă străină se vor prezenta atât traducerea autorizată a acestora, cât și înscrisurile ce au fost traduse. Actele cu caracter oficial și cele sub semnătură privată, pentru care nu este prevăzută în prezentul regulament forma în care acestea se remit Băncii Naționale a României, vor fi prezentate în original sau în copie legalizată, după caz.

(1¹) În situația în care solicitantul invocă imposibilitatea obținerii unui document oficial din cele necesar a fi prezentate potrivit prezentului regulament, se va prezenta o declarație pe propria răspundere în care se va motiva corespunzător imposibilitatea obținerii documentului, însoțită de dovezi care să ateste această împrejurare. Banca Națională a României analizează și decide cu privire la adecvarea dovezilor furnizate de solicitant.

(2) Documentele emise sau legalizate de o autoritate străină vor fi supralegalizate în condițiile prevăzute de lege ori vor purta apostila prevăzută de [Convenția](#) cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine, adoptată la Haga la 5 octombrie 1961. În cazul în care se invocă o situație de înlăturare a acestor cerințe, se va indica temeiul legal pentru aceasta.

(3) În cazul persoanelor pentru care trebuie prezentat certificatul de cazier judiciar, se va prezenta, după caz, certificatul de cazier judiciar sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara în care a avut stabilit/stabilită domiciliul/reședința în ultimii 3 ani.

(4) Orice curriculum vitae prezentat Băncii Naționale a României potrivit prezentului regulament va fi semnat și datat de către persoana în cauză.

Art. 3. - (1) Solicitanții trebuie să susțină cu documente informațiile furnizate Băncii Naționale a României.

(2) Banca Națională a României poate verifica informațiile furnizate, prin solicitarea de documente suplimentare și/sau prin obținerea unei confirmări din partea altor autorități naționale sau străine, după caz.

Art. 4. - (1) Banca Națională a României poate solicita în mod expres documente în completarea documentelor remise inițial sau prin care să se aducă modificări acestora, stabilind termenele în care aceste documente trebuie prezentate.

(2) În cazul în care documentația este incompletă sau/și prezintă deficiențe, solicitantul are obligația să remedieze aceste aspecte în termenul stabilit de Banca Națională a României.

Art. 5. - Datele personale solicitate potrivit cerințelor prezentului regulament vor fi prelucrate de Banca Națională a României în îndeplinirea obligațiilor care îi revin acesteia potrivit dispozițiilor legale în vigoare, în conformitate cu reglementările legale privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în calitate de operator de date cu caracter personal.

Art. 6. - (1) Entitățile care intenționează să desfășoare activități de creditare pe teritoriul României pot desfășura aceste activități numai după înscrierea în Registrul general, respectiv în Registrul de evidență, ținute de Banca Națională a României.

(2) Direcția reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României analizează și decide cu privire la cererea de înscriere în registrele prevăzute la alin. (1) și transmite solicitanților documentele care atestă înscrierea în registre a instituțiilor financiare nebancare, persoane juridice române, și a sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, în termenele prevăzute de Legea [nr. 93/2009](#) și de prezentul regulament.

(3) În termen de 5 zile de la data efectuării primei operațiuni de creditare, instituțiile financiare nebancale înscrise în Registrul general vor comunica în scris acest aspect Direcției supraveghere din cadrul Băncii Naționale a României.

Art. 7. - (1) În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

1. acționar indirect - un acționar sau asociat care deține o cotă-parte din capital sau din drepturile de vot la o instituție financiară nebancale, prin intermediul unei societăți/entități asupra căreia acesta exercită controlul;

2. administrarea riscurilor semnificative - proces focalizat pe analiza profilului de risc al instituției financiare nebancale, în vederea stabilirii unui raport adecvat între profit și riscurile pe care aceasta și le asumă în desfășurarea activității;

3. angajament de audit - activitate constând într-o examinare obiectivă a modului de realizare a administrării riscurilor, a sistemului de control intern și a proceselor de conducere ale instituțiilor financiare nebancale, în scopul furnizării unei asigurări rezonabile că acestea funcționează corespunzător și vor permite atingerea obiectivelor instituțiilor financiare nebancale, precum și în scopul formulării unor recomandări de îmbunătățire a activității acestora;

4. audit intern - activitatea definită de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului [nr. 75/1999](#) privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

5. bănci de dezvoltare multilaterală - Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Corporația Financiară Internațională, Banca Interamericană de Dezvoltare, Banca Asiatică de Dezvoltare, Banca Africană de Dezvoltare, Fondul de Restructurare al Consiliului Europei, Banca Nordică de Investiții, Banca de Dezvoltare din Caraibe, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Fondul European de Investiții, Corporația Interamericană de Investiții și Agenția de Garantare Multilaterală a Investițiilor;

6. controlul direct și/sau indirect al unei entități asupra unei alte entități - controlul exercitat cel puțin în următoarele situații:

a) o entitate deține direct și/sau indirect majoritatea drepturilor de vot în cealaltă entitate;

b) o entitate are dreptul de numire sau revocare a majorității membrilor organelor de administrare/supraveghere sau de control ori a majorității conducătorilor celeilalte entități și este în același timp acționar sau asociat al acesteia;

c) o entitate are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra celeilalte entități, la care este acționar sau asociat, în virtutea unor prevederi cuprinse în actul constitutiv al acesteia sau a unor prevederi contractuale;

d) o entitate este acționar sau asociat al celeilalte entități și controlează singură, în baza unui acord încheiat cu ceilalți acționari sau asociați, majoritatea drepturilor de vot în aceasta;

7. control intern - proces continuu la care participă administratorii/membrii consiliului de supraveghere, conducătorii, precum și personalul instituțiilor financiare nebankare, prin care se furnizează o asigurare rezonabilă asupra atingerii obiectivelor prevăzute la [art. 78](#);

7¹. dobânda anuală efectivă - are înțelesul atribuit de art. 7 [pct. 6](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 288/2010](#), cu modificările și completările ulterioare, respectiv, după caz, de art. 3 [pct. 14](#) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului [nr. 50/2010](#) privind contractele de credit pentru consumatori, în funcție de tipul contractului de credit și de legislația incidentă;

8. expunere - orice sumă aferentă activelor evidențiate în bilanț sau elementelor din afara bilanțului instituției financiare nebankare care implică un risc efectiv sau potențial pentru instituția financiară nebankară¹ și care rezultă din tranzacții încheiate cu o contrapartidă în realizarea activității de creditare desfășurate conform obiectului de activitate, cum ar fi: acordare de credite (de consum, ipotecare, imobiliare, microcredite, finanțarea tranzacțiilor comerciale, operațiuni de factoring, scontare, forfetare etc.), leasing financiar, emiterea de garanții, asumarea de angajamente de garantare și asumarea de angajamente de finanțare și alte forme de finanțare de natura creditului, inclusiv deținerile de valori mobiliare.

¹ În calculul expunerii vor fi cuprinse inclusiv, dar fără a se limita la acestea, și următoarele sume: comisioanele percepute de creditor în contextul respectivei operațiuni de creditare, TVA facturat și, în măsura în care acestea nu sunt plătite direct de utilizator către terți, primele datorate pentru asigurarea bunurilor ce fac obiectul contractelor de leasing și comisioanele pentru servicii de înmatriculare.

9. expunerea agregată - valoarea tuturor expunerilor nete din active bilanțiere și din elemente din afara bilanțului ale unei instituții financiare nebankare;

10. expunere brută - valoarea activelor bilanțiere ale instituțiilor financiare nebankare după deducerea elementelor de pasiv rectificative, respectiv a provizioanelor, la care se adaugă valoarea elementelor din afara bilanțului transformate în echivalentul credit, corespunzător criteriilor de încadrare prevăzute în anexa nr. 5b;

11. expunere netă din active bilanțiere - valoarea expunerii brute a activelor bilanțiere, ponderată în funcție de gradul de risc de credit al acestora, corespunzător criteriilor de încadrare prevăzute în anexa [nr. 5a](#);

12. expunere netă din elemente din afara bilanțului - valoarea expunerii brute a elementelor din afara bilanțului, transformate în echivalent credit, ponderată în funcție de gradul lor de risc de credit, corespunzător criteriilor de încadrare prevăzute în anexa [nr. 5a](#);

12¹. facilitatea de creditare acordată de către Banca Națională a României - are înțelesul atribuit de Regulamentul Băncii Naționale a României [nr. 1/2000](#) privind operațiunile de piață monetară efectuate

de Banca Națională a României și facilitățile permanente acordate de aceasta participanților eligibili, republicat, cu modificările ulterioare;

13. familie - soții, rudele și afinii de gradul întâi;

14. grup - mai multe entități reunite după criteriile stabilite de instituțiile financiare nebancale prin norme interne, aprobate cel puțin la nivelul comitetului de administrare a riscurilor, care să răspundă cerințelor prezentului regulament;

15. grupul de persoane fizice și/sau juridice care acționează împreună - grupul persoanelor care își exercită drepturile aferente acțiunilor deținute, în concordanță cu un acord explicit sau implicit intervenit între ele;

16. instituții de credit din zona A - toate instituțiile de credit autorizate în alte state membre, inclusiv sucursalele lor în țări terțe, și toate societățile private și instituțiile publice care corespund definiției instituției de credit și autorizate în alte țări din zona A, inclusiv sucursalele lor, precum și toate instituțiile de credit autorizate în România, în conformitate cu reglementările Băncii Naționale a României referitoare la autorizarea instituțiilor de credit, inclusiv sucursalele lor;

17. instituții de credit din zona B - toate societățile private și instituțiile publice, autorizate în afara zonei A, care corespund definiției instituției de credit, inclusiv sucursalele lor din zona A;

18. operațiune în condiții de favoare - operațiune ale cărei clauze contractuale agreate de părți nu reflectă condițiile de piață existente la data încheierii tranzacției, conducând la înregistrarea de către instituția financiară nebancale a unei pierderi pe ansamblul relației cu clientul în cauză, și care, din aceste considerente, nu ar fi încheiată de entitate cu oricare dintre clienții săi;

19. persoană aflată în relații speciale cu instituția financiară nebancale, reprezentând o entitate sau un grup:

a) administratorii/membrii consiliului de supraveghere ai instituției financiare nebancale, persoane fizice, reprezentanții permanenți ai administratorilor/membrilor consiliului de supraveghere, persoane juridice, conducătorii, auditorii statutar și persoanele fizice desemnate să reprezinte societățile care au calitatea de firmă de audit a instituției financiare nebancale;

b) administratorii/membrii consiliului de supraveghere, persoane juridice, și firma de audit ai instituției financiare nebancale;

c) administratorii/membrii consiliului de supraveghere, persoane fizice, respectiv reprezentanții permanenți ai administratorilor/membrilor consiliului de supraveghere, persoane juridice, ai persoanelor juridice ce exercită controlul asupra instituției financiare nebancale;

d) orice acționar semnificativ al instituției financiare nebancale;

e) orice entitate la al cărei capital social instituția financiară nebancale are o participație de cel puțin 10%;

f) familiile persoanelor fizice prevăzute la lit. a), c) și d), după caz;

20. risc de credit - riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a neîndeplinirii de către contrapartidă a obligațiilor contractuale;

21. risc de piață - riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a fluctuațiilor pe piață ale prețurilor, ratei dobânzii și cursului valutar;
22. risc legal - componentă a riscului operațional, determinată de neaplicarea sau aplicarea defectuoasă a dispozițiilor legale ori contractuale, care afectează negativ operațiunile sau situația instituțiilor financiare nebancale;
23. risc operațional - riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, determinat fie de utilizarea unor procese, sisteme sau resurse umane inadecvate ori care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie de factori externi, precum condițiile economice și progresul tehnologic;
24. risc reputațional - riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, ca urmare a lipsei de încredere a publicului în integritatea instituțiilor financiare nebancale;
25. riscuri semnificative - riscuri cu impact însemnat asupra situației patrimoniale și/sau reputaționale a instituțiilor financiare nebancale;
26. sistem informațional - ansamblul de fluxuri informaționale organizate într-o concepție unitară, care asigură legătura pe verticală dintre nivelul de conducere, respectiv decizional, și nivelul de execuție, respectiv operațional, precum și legătura pe orizontală, în interiorul acestora;
27. stat membru - orice stat membru al Uniunii Europene, precum și orice stat aparținând Spațiului Economic European;
28. structură organizatorică - ansamblu format din compartimente și sedii secundare ale instituțiilor financiare nebancale, cărora, pentru o funcționare eficientă, le-au fost precizate atribuții și între care s-au stabilit relațiile de subordonare, colaborare și raportare;
29. surse împrumutate - împrumuturile primite de instituțiile financiare nebancale în baza unor contracte de împrumut/finanțare încheiate cu terții, potrivit dispozițiilor legale în vigoare;
30. un singur debitor - orice persoană/entitate sau grup de persoane fizice și/sau entități cu ori fără personalitate juridică, față de care instituția financiară nebancale are o expunere și:
- a) care constituie un singur risc, deoarece una dintre ele deține, direct ori indirect, controlul asupra celeilalte ori celorlalte; sau
- b) între care nu există o relație de control, dar care trebuie să fie considerate ca reprezentând un singur risc de credit, deoarece între ele există asemenea legături încât, dacă una dintre ele s-ar confrunta cu probleme financiare, există probabilitatea ca și cealaltă sau toate celelalte să se confrunte cu dificultăți de rambursare a creditului acordat de instituția financiară nebancale;
31. zona A - toate statele membre și toate celelalte țări care sunt membre cu drepturi depline ale Organizației de Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), acele țări care au încheiat acorduri speciale de împrumut cu Fondul Monetar Internațional (FMI) în cadrul acordurilor generale de împrumut ale FMI, precum și România. Orice țară care își reeșalonează datoria publică externă este exclusă din zona A pe o perioadă de 5 ani;
32. zona B - toate țările care nu sunt incluse în zona A.

(2) Termenii și expresiile utilizate în cuprinsul prezentului regulament și care nu au fost definite la alin. (1) au semnificația prevăzută în Legea [nr. 93/2009](#).

Art. 8. - În aplicarea prevederilor prezentului regulament, toate sucursalele și alte sedii secundare constituite pe teritoriul României de o instituție financiară, persoană juridică străină, sunt considerate ca fiind o singură sucursală.

CAPITOLUL II **Înscrierea în registre**

SECȚIUNEA 1 **Înscrierea în Registrul general**

Art. 9. - Prezenta secțiune se aplică entităților ce fac obiectul înscrierii în Registrul general.

Art. 10. - (1) Instituțiile financiare nebancare trebuie să dispună în permanență de un capital social situat cel puțin la nivelul echivalentului în moneda națională al sumei de 200.000 euro, respectiv de 3.000.000 euro în cazul instituțiilor financiare nebancare care au inclus în obiectul de activitate acordarea de credite ipotecare, în accepțiunea art. 2 [lit. c](#)) din Legea nr. 190/1999 privind creditul ipotecar pentru investiții imobiliare, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Valoarea minimă a capitalului social al instituțiilor financiare nebancare ce desfășoară mai multe tipuri de activități de creditare se va situa cel puțin la nivelul prevăzut pentru activitatea de creditare cu cea mai mare cerință de capital dintre cele înscrise în obiectul de activitate.

(3) Pentru determinarea încadrării în cerința privind nivelul minim al capitalului social, în echivalent euro, se va utiliza cursul pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data efectuării subscrierii și vărsării acestuia.

Art. 11. - (1) Prevederile art. 10 [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#) se aplică în mod corespunzător sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine.

(2) Capitalul de dotare al sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, este reprezentat de sumele puse la dispoziția acestora, cu caracter permanent, de către instituțiile financiare, persoane juridice străine.

(3) Pentru determinarea încadrării în cerința privind nivelul minim al capitalului de dotare, în echivalent euro, se va utiliza cursul pieței valutare comunicat de Banca Națională a României pentru data punerii la dispoziție a acestuia.

Art. 12. - (1) Obiectul de activitate al instituțiilor financiare nebancare, prevăzut în actul constitutiv, trebuie să cuprindă în mod explicit activitățile ce vor fi derulate, atât în cazul activității principale, cât și în cazul celor secundare, cu respectarea prevederilor [art. 14](#) și [15](#) din Legea nr. 93/2009.

(2) Activitatea de creditare desfășurată în conformitate cu obiectul de activitate stabilit prin actul constitutiv nu poate fi externalizată.

(3) Fără a prejudicia aplicarea dispozițiilor alin. (2), instituțiile financiare nebancale nu pot externaliza:

a) activități care în urma externalizării nu mai pot fi controlate și desfășurate în conformitate cu reglementările în vigoare;

b) organizarea și ținerea contabilității, în condițiile în care între persoanele cărora le-ar fi externalizată activitatea de ținere a contabilității și auditorul statutar sau firma de audit există legături ce afectează independența acestuia în exercitarea mandatului.

Art. 13. - În aplicarea [art. 16](#) din Legea nr. 93/2009, Banca Națională a României evaluează acționarii pe baza documentelor prevăzute la [art. 23](#) din prezentul regulament și având în vedere informațiile publice disponibile cu privire la aceștia.

Art. 14. - La evaluarea reputației conducătorilor, Banca Națională a României are în vedere cel puțin următoarele aspecte:

a) existența unei condamnări pentru infracțiuni de corupție, spălare de bani, terorism, infracțiuni contra patrimoniului, abuz în serviciu, luare sau dare de mită, fals și uz de fals, deturnare de fonduri, evaziune fiscală, primire de foloase necuvenite, trafic de influență, mărturie mincinoasă, infracțiuni prevăzute de legislația specială în domeniul financiar-bancar, de legislația privind societățile comerciale, insolvența sau protecția consumatorilor ori pentru orice alte fapte relevante;

b) conducătorul este urmărit penal sau judecat pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute la lit. a);

c) investigații în curs ori derulate în trecut și/sau măsuri aplicate ori impunerea unor sancțiuni administrative pentru nerespectarea prevederilor care reglementează domeniul bancar, financiar, al activității de asigurare sau a oricărei alte legislații privind serviciile financiare, în ceea ce privește conducătorul și/sau o entitate în cadrul căreia în perioada în cauză acesta exercita responsabilități de administrare și/sau de conducere;

d) investigații în curs ori derulate în trecut și/sau măsuri și sancțiuni aplicate de orice organism de reglementare ori profesional pentru nerespectarea oricăror reglementări relevante pentru evaluarea reputației conducătorilor.

Art. 15. - La evaluarea reputației conducătorilor, aspectele prevăzute la [art. 14](#) sunt avute în vedere, de la caz la caz, în funcție de gravitatea circumstanțelor caracteristice fiecărei situații, în măsura în care acestea pot induce dubii cu privire la îndeplinirea criteriului privind reputația conducătorilor.

Art. 16. - Banca Națională a României poate considera îndeplinite cerințele de reputație pentru un conducător, dacă acesta:

a) este o persoană deja considerată a fi de bună reputație, având în vedere calitatea sa de acționar semnificativ la o entitate reglementată și monitorizată/supravegheată de Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor sau de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private ori de o autoritate de supraveghere cu atribuții similare dintr-un alt stat membru;

b) este o persoană ce asigură conducerea și/sau administrarea activității unei entități reglementate și monitorizate/supravegheate de Banca Națională a României, Comisia Națională a Valorilor Mobiliare, Comisia de Supraveghere a Asigurărilor sau de Comisia de Supraveghere a Sistemului de Pensii Private ori de o autoritate de supraveghere cu atribuții similare dintr-un alt stat membru.

Art. 17. - Pentru îndeplinirea cerinței privind experiența profesională solicitantul trebuie să demonstreze că persoanele desemnate în calitate de conducători dispun de cunoștințe teoretice și practice adecvate cu privire la activitățile ce urmează a fi desfășurate de instituția financiară nebanca, precum și de experiență dobândită într-o funcție de conducere.

Art. 18. - (1) Instituțiile financiare nebanca trebuie să dispună de un comitet de audit, format dintr-un număr de cel puțin 2 membri numiți de adunarea generală.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor alin. (1), componența, funcționarea și atribuțiile comitetului de audit sunt reglementate de Legea [nr. 162/2017](#) privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și de modificare a unor acte normative, de prezentul regulament și de regulamentele interne ale fiecărei instituții financiare nebanca.

Art. 19. - În vederea obținerii documentului care atestă înscrierea în Registrul general, în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului, instituțiile financiare nebanca, persoane juridice române, remit Băncii Naționale a României - Direcția reglementare și autorizare cererea de înscriere în Registrul general, a cărei formă este prevăzută în anexa [nr. 1](#), însoțită de următoarea documentație:

a) actul constitutiv însoțit de copia documentelor care atestă înregistrarea acestuia la oficiul registrului comerțului;

b) certificatul de înregistrare eliberat de oficiul registrului comerțului și încheierea de înmatriculare;

c) scrisoare din partea instituției de credit la care a fost vărsat capitalul social, care să confirme sumele vărsate de fiecare acționar;

d) documentația prevăzută la [art. 21](#) pentru conducători;

e) documentația prevăzută la [art. 22](#) pentru administratori/ membri ai Consiliului de supraveghere;

f) lista cu acționarii, semnată de conducătorii desemnați ai acesteia, cuprinzând, pentru fiecare dintre acționari, cel puțin următoarele informații: denumirea completă, forma juridică, adresa sediului social, numărul de ordine în registrul comerțului, codul unic de înregistrare atribuit de Ministerul Finanțelor Publice, respectiv elemente de identificare echivalente în cazul persoanelor juridice străine, sau, după caz, numele, prenumele și adresa de domiciliu, cota de participare la capitalul social al instituției financiare nebanca și drepturile de vot, precum și, pentru acționarii semnificativi, structura grupului din care aceștia fac parte;

g) documentația prevăzută la [art. 23](#) pentru acționari;

h) documentația prevăzută la [art. 24](#) pentru auditorul statutar sau firma de audit;

i) lista normelor interne care reglementează activitatea instituției financiare nebanca, elaborate cu respectarea cerințelor Legii [nr. 93/2009](#) și reglementărilor emise în aplicare, însoțită de declarația

privind aprobarea acestora de către organele statutare. Ambele documente trebuie să fie semnate de conducătorii desemnați ai instituției financiare nebankare;

j) declarație din care să rezulte că entitatea dispune de un sistem informatic care să asigure cel puțin realizarea de raportări către Banca Națională a României în termenele și formatul prevăzute de reglementările emise de Banca Națională a României;

k) pentru sediile secundare existente la data depunerii cererii de înscriere se va transmite o listă cuprinzând datele de identificare a acestora, însoțită de o informare cu privire la adresa, obiectul de activitate și identitatea persoanei/persoanelor desemnate să asigure conducerea sediului secundar.

Art. 20. - (1) În vederea obținerii documentului care atestă înscrierea în Registrul general, în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului, sucursalele din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, trebuie să prezinte Băncii Naționale a României - Direcția reglementare și autorizare o cerere de înscriere în Registrul general, a cărei formă este prevăzută în anexa [nr. 1](#), însoțită de următoarea documentație:

a) un extras eliberat de autoritatea din țara de origine similară oficiului registrului comerțului, care să ateste cel puțin înmatricularea instituției financiare, persoană juridică străină, identitatea reprezentanților legali ai acesteia, obiectul ei de activitate și identitatea acționarilor;

b) scrisoare din partea instituției de credit la care a fost depus capitalul de dotare, care să confirme depunerea acestuia de către instituția financiară persoană juridică străină;

c) indicarea, dacă este cazul, a autorității competente însărcinate cu supravegherea pe bază individuală/consolidată, a instituției financiare, persoană juridică străină;

d) hotărârea organului statutar al instituției financiare, persoană juridică străină, referitoare la deschiderea unei sucursale pe teritoriul României, din care să rezulte cel puțin obiectul de activitate, capitalul de dotare și conducătorii;

e) certificatul de înregistrare a sucursalei și extras de la oficiul registrului comerțului, din care să rezulte cel puțin obiectul de activitate și conducătorii;

f) documentația prevăzută la [art. 21](#) pentru conducătorii sucursalei;

g) documentația prevăzută la [art. 24](#) pentru auditorul statutar sau firma de audit;

h) lista cu acționarii, semnată de conducătorii desemnați ai instituției financiare, persoană juridică străină, cuprinzând, pentru fiecare dintre acționari, cel puțin următoarele informații: denumirea completă, forma juridică, adresa sediului social, numărul de ordine în registrul comerțului, codul unic de înregistrare atribuit de Ministerul Finanțelor Publice, respectiv elemente de identificare echivalente în cazul persoanelor juridice străine, sau, după caz, numele, prenumele și adresa de domiciliu, cota de participare la capitalul social al instituției financiare nebankare și drepturile de vot, precum și, pentru acționarii semnificativi, structura grupului din care aceștia fac parte;

i) documentația prevăzută la [art. 23](#) pentru acționari;

j) lista normelor interne care reglementează activitatea sucursalei, elaborate cu respectarea cerințelor Legii [nr. 93/2009](#) și ale reglementărilor emise în aplicare, însoțită de declarația privind aprobarea

acestora de către organele statutare. Ambele documente trebuie să fie semnate de conducătorii sucursalei;

k) declarație din care să rezulte că sucursala dispune de un sistem informatic care să asigure cel puțin realizarea de raportări către Banca Națională a României în termenele și formatul prevăzute de reglementările emise de Banca Națională a României.

(2) În cazul deschiderii de către o instituție financiară, persoană juridică străină, a mai multor sedii secundare concomitent, una dintre acestea va fi desemnată ca sucursală principală, iar decizia va fi comunicată Băncii Naționale a României.

(3) Sucursala principală a instituției financiare, persoană juridică străină, va asigura comunicarea cu Banca Națională a României, precum și îndeplinirea tuturor cerințelor prevăzute de Legea [nr. 93/2009](#) și de reglementările emise în aplicare.

(4) Procedura prevăzută la alin. (1) va fi urmată numai de sucursala principală.

(5) Pentru fiecare dintre celelalte sedii secundare, comunicarea privind înființarea lor va fi însoțită de hotărârea organului competent al instituției financiare, persoană juridică străină, din care să rezulte: obiectul de activitate, identitatea persoanei/persoanelor desemnate să asigure conducerea sediului secundar, precum și adresa acestuia.

Art. 21. - Pentru fiecare dintre conducătorii instituțiilor financiare nebancale se transmite următoarea documentație:

a) copia actului de identitate, a cărei conformitate cu originalul va fi certificată de titularul actului de identitate;

b) certificatul de cazier judiciar sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara în care are stabilit/stabilită domiciliul/reședința;

c) curriculum vitae, care va cuprinde inclusiv informații ce fac dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la [art. 17](#);

d) chestionarul al cărui model este prevăzut în anexa [nr. 2b](#), completat și semnat de aceste persoane;

e) declarația al cărei model este prevăzut în anexa [nr. 2a](#), completată și semnată de aceste persoane.

Art. 22. - (1) Pentru administratorii/membrii consiliului de supraveghere, persoane juridice, se remit următoarele documente:

a) certificat constatator eliberat de oficiul registrului comerțului sau orice alt document oficial echivalent eliberat de autoritatea similară din țara de origine, care să ateste cel puțin denumirea și data înmatriculării;

b) certificatul de cazier judiciar sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara de origine, potrivit legislației din statul respectiv;

c) copia actului de identitate al reprezentantului permanent, a cărei conformitate cu originalul va fi certificată de titularul actului de identitate;

d) declarația al cărei model este prevăzut în anexa [nr. 2a](#), completată și semnată de aceste persoane.

(2) Pentru administratorii/membrii consiliului de supraveghere, persoane fizice, se vor remite următoarele documente:

a) copia actului de identitate, a cărei conformitate cu originalul va fi certificată de titularul actului de identitate;

b) certificatul de cazier judiciar sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara în care au stabilit/stabilită domiciliul/reședința;

c) declarația al cărei model este prevăzut în anexa [nr. 2a](#), completată și semnată de aceste persoane.

Art. 23. - (1) Pentru fiecare dintre acționari, persoane juridice, cu excepția instituțiilor reglementate și supravegheate prudențial de Banca Națională a României, se prezintă următoarele documente:

a) certificat constatator eliberat de oficiul registrului comerțului sau orice alt document oficial echivalent eliberat de autoritatea similară din țara de origine, care să ateste cel puțin denumirea, sediul social, data înmatriculării, persoanele împuternicite legal să reprezinte persoana juridică și obiectul de activitate al acesteia;

b) certificatul de cazier judiciar sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara de origine, potrivit legislației din statul respectiv;

c) declarația al cărei model este prevăzut în anexa [nr. 2a](#), completată și semnată de aceste persoane.

(2) Pentru fiecare dintre acționari, persoane fizice, se prezintă următoarele documente:

a) copia actului de identitate, a cărei conformitate cu originalul va fi certificată de titularul actului de identitate;

b) certificatul de cazier judiciar sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara în care are stabilit/stabilită domiciliul/reședința;

c) declarația al cărei model este prevăzut în anexa [nr. 2a](#), completată și semnată de aceste persoane.

Art. 24. - Pentru auditorul statutar sau firma de audit se prezintă următoarele documente:

a) documentul eliberat de Camera Auditorilor Financiari din România care atestă dreptul de a desfășura activitate în calitate de auditor;

b) declarație semnată de auditorul statutar, respectiv de reprezentantul legal al firmei de audit, care să confirme încheierea unui contract de audit cu instituția financiară nebancară;

c) copia actului de identitate al auditorului statutar, respectiv al reprezentantului permanent al firmei de audit, a cărei conformitate cu originalul va fi certificată de titularul actului de identitate;

d) certificatul de cazier judiciar al auditorului statutar, respectiv al firmei de audit sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara în care are stabilit/stabilită domiciliul/reședința, respectiv din țara de origine;

e) declarația al cărei model este prevăzut în anexa [nr. 2a](#), completată și semnată de aceste persoane.

Art. 25. - (1) Direcția reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României poate respinge cererea de înscriere în Registrul general pentru următoarele motive:

a) nerespectarea cerinței privind nivelul minim al capitalului social, respectiv al capitalului de dotare;

b) neîndeplinirea de către conducători a cerințelor privind reputația și experiența profesională;

- c) depunerea incompletă ori cu întârziere a documentației prevăzute de prezenta secțiune;
- d) ~~nerespectarea termenului prevăzut la art. 25 alin. (1) din Legea nr. 93/2009;~~
- e) ~~nerespectarea termenelor stabilite conform prevederilor art. 4;~~
- f) nerespectarea altor condiții prevăzute în Legea [nr. 93/2009](#) sau în prezentul regulament.

(2) Respingerea cererii de înscriere în Registrul general va fi comunicată instituției financiare nebankare de Direcția reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României, împreună cu motivele care au stat la baza acestei decizii.

(3) Decizia de respingere a cererii poate fi contestată în condițiile prevăzute de lege.

SECȚIUNEA a 2-a

Înscrierea în Registrul special

Art. 26. - (1) Criteriile pentru înscrierea în Registrul special a instituțiilor financiare nebankare înscrise în Registrul general și limitele aferente acestora sunt:

a) nivelul cumulat al capitalurilor proprii și surselor împrumutate pe baza contractelor de împrumut/finanțare existente în sold să fie de minimum 50.000.000 lei;

b) nivelul cumulat al creditelor/finanțărilor acordate și angajamentelor asumate existente în sold să fie de minimum 25.000.000 lei.

c) volumul total al creditelor de consum acordate în ultimele trei trimestre depășește 75.000.000 lei;

d) media lunară a dobânzilor anuale efective pentru creditele de consum acordate în luna de referință, ponderate în funcție de valoarea fiecărui credit la data acordării, determinată potrivit formulei prevăzute în anexa [nr. 3](#) - Indicatori privind criteriile de înscriere în Registrul special, depășește oricare dintre limitele:

(i) 200% în cazul creditelor de consum în lei, respectiv 133% în cazul creditelor de consum acordate în valută sau indexate la cursul unei valute, cu durata inițială de până la 15 zile inclusiv;

(ii) 100% pentru creditele de consum în lei, respectiv 67% în cazul creditelor de consum acordate în valută sau indexate la cursul unei valute, cu durata inițială între 16 zile și 90 de zile inclusiv;

(iii) de 10 ori rata dobânzii aferente facilității de creditare acordate de către Banca Națională a României, pentru creditele de consum în lei cu durata inițială de peste 90 de zile, respectiv de 6,7 ori rata dobânzii aferente facilității de creditare permanentă acordate de către Banca Națională a României, pentru creditele de consum acordate în valută sau indexate la cursul unei valute cu durata inițială de peste 90 de zile; valoarea ratei dobânzii de referință menționate, utilizată pentru calcul, este cea valabilă la începutul lunii pentru care se întocmește raportarea, disponibilă public pe website-ul Băncii Naționale a României.

(2) Înscrierea instituțiilor financiare nebankare în Registrul special se efectuează de către Direcția reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României în situația în care Direcția supraveghere constată existența oricăreia dintre următoarele situații:

a) îndeplinirea cumulativă a limitelor aferente criteriilor prevăzute la alin. (1) [lit. a](#) și [b](#)) pentru 3 perioade de raportare trimestrială succesive;

b) îndeplinirea criteriului prevăzut la alin. (1) [lit. c](#));

c) îndeplinirea în oricare lună aferentă unei perioade de raportare trimestrială a criteriului prevăzut la alin. (1) [lit. d](#)).

Art. 27. - (1) Evaluarea îndeplinirii de către instituțiile financiare nebancale înscrise în Registrul general a criteriilor pentru înscrierea în Registrul special se efectuează pe baza raportărilor transmise de acestea conform prezentului regulament.

(2) În aplicarea alin. (1), instituțiile financiare nebancale înscrise în Registrul general raportează trimestrială Băncii Naționale a României - Direcția supraveghere situația indicatorilor privind criteriile de înscriere în Registrul special, prin intermediul formularului prevăzut în anexa [nr. 3](#), semnat de conducătorii instituției. Formularul de raportare se transmite, în format letric și în format electronic, prin intermediul Sistemului de raportări directe către BNR (RAPDIR), în termen de 25 de zile de la încheierea trimestrului pentru care se întocmește raportarea.

Art. 28. - (1) Instituțiile financiare nebancale înscrise în Registrul general trebuie să își monitorizeze permanent criteriile pentru înscrierea în Registrul special în vederea asigurării premiselor îndeplinirii, simultan cu înscrierea în Registrul special, a obligației de încadrare în cerințele speciale prevăzute de Legea [nr. 93/2009](#) și de reglementările emise de Banca Națională a României.

(2) Înscrierea în Registrul special nu atestă recunoașterea de către Banca Națională a României a îndeplinirii cerințelor speciale prevăzute de Legea [nr. 93/2009](#) și de reglementările emise în aplicare, ci instituie obligația instituțiilor financiare nebancale de a se încadra în cerințele în cauză.

(3) Instituțiile financiare nebancale transmit Direcției supraveghere din cadrul Băncii Naționale a României documentele din care rezultă îndeplinirea cerințelor speciale în termenele și condițiile prevăzute la [art. 51-55](#).

Art. 29. - Instituțiile financiare nebancale înscrise în Registrul special vor fi radiate din acest registru, rămânând înscrise în Registrul general, la îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

a) pentru o perioadă care cuprinde 3 raportări trimestriale succesive, nu mai îndeplinesc cel puțin una dintre limitele aferente criteriilor pentru înscrierea în Registrul special prevăzute la art. 26 alin. (1) [lit. a](#)) și [b](#));

b) pentru o perioadă care cuprinde 3 raportări trimestriale succesive, nu mai îndeplinesc criteriul prevăzut la art. 26 alin. (1) [lit. c](#));

c) pentru o perioadă care cuprinde 3 raportări trimestriale succesive, nu mai îndeplinesc criteriul prevăzut la art. 26 alin. (1) [lit. d](#)).

Art. 29¹. - În aplicarea prezentei secțiuni, prin credite de consum se înțelege creditele prevăzute la art. 3 [lit. b](#)) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 17/2012 privind unele condiții de creditare, cu modificările și completările ulterioare, acordate de instituțiile financiare nebancale.

Art. 29². - (1) Pentru scopul prezentei secțiuni, creditele achiziționate de o instituție financiară nebanară, altele decât cele clasificate în categoria pierdere potrivit Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2012 privind clasificarea creditelor și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit aplicabil entităților supravegheate de Banca Națională a României, altele decât instituțiile de credit, sunt asimilate creditelor acordate de aceasta. În cazul creditelor achiziționate de o instituție financiară nebanară, altele decât cele clasificate în categoria pierdere, data acordării creditului este considerată a fi data achiziției, iar dobânda anuală efectivă este considerată a fi cea de la momentul acordării creditului către client.

(2) În cazul achiziției de credite de consum cu durata inițială de peste 90 de zile, altele decât cele clasificate în categoria pierdere, pentru evaluarea îndeplinirii de către instituțiile financiare nebanare a criteriului prevăzut la art. 26 alin. (1) [lit. d](#)), valoarea ratei dobânzii aferente facilității de creditare permanentă acordate de către Banca Națională a României, utilizată pentru calcul, este cea valabilă la începutul lunii în care a fost acordat creditul către client, disponibilă public pe website-ul Băncii Naționale a României.

SECȚIUNEA a 3-a **Înscrierea în Registrul de evidență**

Art. 30. - În vederea obținerii documentului care atestă înscrierea în Registrul de evidență, în termen de 30 de zile de la data înscrierii lor în Registrul asociațiilor și fundațiilor sau, după caz, de la data înmatriculării în registrul comerțului, entitățile ce intenționează să desfășoare activități de creditare exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri guvernamentale transmit Direcției reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României cererea de înscriere, a cărei formă este prevăzută în anexa [nr. 1](#), însoțită de următoarea documentație:

- a) copia certificatului de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor și a certificatului de înregistrare fiscală, respectiv a certificatului de înregistrare în registrul comerțului;
- ~~b) copia actului constitutiv și, după caz, a statutului și dovada înregistrării acestuia la grefa instanței competente/oficiul registrului comerțului;~~
- c) documentația prevăzută la art. 21 [lit. a](#)), [b](#)) și [e](#)) pentru conducători;
- d) documentația prevăzută la [art. 22](#) pentru persoanele care asigură administrarea, după caz;
- e) documentația prevăzută la [art. 23](#) pentru asociați/acționari.

Art. 31. - În vederea obținerii documentului care atestă înscrierea în Registrul de evidență, în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului, entitățile ce intenționează să desfășoare activități de creditare sub forma caselor de amanet vor transmite Direcției reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României cererea de înscriere, a cărei formă este prevăzută în anexa [nr. 1](#), însoțită de următoarea documentație:

- a) copia certificatului de înregistrare în registrul comerțului;

- b) copia certificatului constatator în formă extinsă emis de oficiul registrului comerțului, care atestă identitatea asociațiilor/acționarilor și a conducătorilor societății, precum și faptul că activitatea principală este acordarea de credite cu primire de bunuri în gaj, respectiv amanetare prin case de amanet;
- c) documentația prevăzută la art. 21 [lit. a\)](#), [b\)](#) și [e\)](#) pentru conducători;
- d) documentația prevăzută la [art. 22](#) pentru persoanele care asigură administrarea;
- e) documentația prevăzută la [art. 23](#) pentru asociații/acționari.

Art. 32. - (1) Sucursalele din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, ce intenționează să desfășoare activități de creditare exclusiv din fonduri publice ori puse la dispoziție în baza unor acorduri guvernamentale sau sub forma caselor de amanet, vor transmite Direcției reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României, în termen de 30 de zile de la data înmatriculării în registrul comerțului, cererea al cărei model este prevăzut în anexa [nr. 1](#), însoțită de următoarea documentație:

- a) un extras eliberat de autoritatea din țara de origine similară oficiului registrului comerțului, care să ateste cel puțin înmatricularea instituției financiare străine, identitatea reprezentanților acesteia și obiectul de activitate;
- b) copia certificatului de înregistrare în registrul comerțului;
- c) documentația prevăzută la art. 21 [lit. a\)](#), [b\)](#) și [e\)](#) pentru conducători;
- d) documentația prevăzută la [art. 23](#) pentru asociații/acționari.

(2) Prevederile art. 20 [alin. \(2\)](#) - [\(4\)](#) se aplică în mod corespunzător.

Art. 33. - În vederea obținerii documentului care atestă înscrierea în Registrul de evidență, în termen de 30 de zile de la data înscrierii lor în Registrul asociațiilor și fundațiilor, casele de ajutor reciproc vor transmite Direcției reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României cererea de înscriere, al cărei model este prevăzut în anexa [nr. 1](#), însoțită de următoarea documentație:

- a) copia certificatului de înscriere în Registrul asociațiilor și fundațiilor și a certificatului de înregistrare fiscală;
- b) copia hotărârii organului statutar din care rezultă identitatea persoanelor împuternicite, în calitate de conducători, să conducă și să coordoneze activitatea zilnică a casei de ajutor reciproc și sunt investite cu competența de a angaja răspunderea asociației;
- c) documentația prevăzută la art. 21 [lit. a\)](#), [b\)](#) și [e\)](#) pentru conducători.

Art. 34. - (1) Direcția reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României poate respinge cererea de înscriere în Registrul de evidență pentru următoarele motive:

- a) depunerea incompletă ori cu întârziere a documentației prevăzute de prezenta secțiune;
- b) nerespectarea termenului prevăzut la art. 36 [alin. \(1\)](#) din Legea nr. 93/2009;
- c) nerespectarea termenelor stabilite conform prevederilor [art. 4](#);
- d) nerespectarea cerințelor referitoare la asociații/acționari, administratori și/sau conducători prevăzute în Legea [nr. 93/2009](#) privind instituțiile financiare nebancale, cu modificările și completările ulterioare, sau de prezentul regulament.

(2) Respingerea cererii de înscriere în Registrul de evidență va fi comunicată instituției financiare nebancale de Direcția reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României împreună cu motivele care au stat la baza acestei decizii.

(3) Decizia de respingere a cererii poate fi contestată în condițiile prevăzute la [art. 60](#) din Legea nr. 93/2009.

SECȚIUNEA a 4-a

Notificarea și înscrierea în Registrul de evidență a instituțiilor financiare nebancale în conformitate cu prevederile art. 69 din Legea nr. 93/2009

Art. 35. - (1) În vederea înregistrării în Registrul de evidență, casele de ajutor reciproc menționate la [art. 69](#) din Legea nr. 93/2009 vor remite Direcției reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României cererea de înscriere în Registrul de evidență, prevăzută în anexa [nr. 1](#), însoțită de documentele prevăzute la [art. 33](#), precum și o declarație pe propria răspundere a conducătorului din care să rezulte fundamentarea cauzelor care au determinat neînscriserea în una dintre listele întocmite de Banca Națională a României în baza titlului I al Ordonanței Guvernului [nr. 28/2006](#) privind reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 266/2006](#), cu modificările ulterioare.

(2) Direcția reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României analizează fundamentarea prevăzută la [alin. \(1\)](#) și decide asupra îndeplinirii de către casele de ajutor reciproc a cerinței prevăzute la [art. 69](#) din Legea [nr. 93/2009](#).

(3) Caselor de ajutor reciproc prevăzute la alin. (1) li se aplică în mod corespunzător dispozițiile [art. 34](#).

CAPITOLUL III

Procedura de comunicare a modificărilor intervenite în situația instituțiilor financiare nebancale

SECȚIUNEA 1

Dispoziții comune

Art. 36. - (1) Dacă prezentul regulament nu prevede altfel, comunicarea modificărilor prevăzute în prezentul capitol se va transmite Băncii Naționale a României în termen de 30 de zile de la data realizării acestora sau, după caz, de la data înregistrării mențiunilor corespunzătoare în registrul comerțului/Registrul asociațiilor și fundațiilor.

(2) Comunicarea va fi însoțită de copia certificată de oficiul registrului comerțului, de autoritatea similară din țara de origine sau de grefa instanței competente, de pe înscrisurile care atestă înregistrarea mențiunilor corespunzătoare modificărilor efectuate.

(3) Pentru toate modificările decise de organele statutare, comunicarea trebuie însoțită și de hotărârea organului statutar în baza căreia a fost efectuată înregistrarea prevăzută la [alin. \(2\)](#).

(3¹) Prin derogare de la prevederile [alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#), pentru casele de amanet și casele de ajutor reciproc, comunicările privind modificările referitoare la denumire, adresa sediului social sau conducători vor fi însoțite de documentele prevăzute la [art. 31](#), respectiv la art. 33 [lit. a\)](#), [b\)](#) și [c\)](#), corespunzător modificărilor intervenite.

(4) Dispozițiile prezentului capitol se aplică și modificărilor elementelor comunicate Băncii Naționale a României potrivit prevederilor prezentului capitol.

Art. 37. - Comunicările prevăzute de prezentul capitol vor fi transmise de instituțiile financiare nebancaire înscrise în Registrul general la Direcția supraveghere din cadrul Băncii Naționale a României și, respectiv, de instituțiile financiare nebancaire înscrise în Registrul de evidență la Direcția reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României și vor fi semnate de conducătorii instituțiilor financiare nebancaire, persoane juridice române, sau, după caz, de conducătorii sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine.

Art. 38. - Banca Națională a României poate solicita instituțiilor financiare nebancaire, persoane juridice române/sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, documente în completarea documentelor aferente modificărilor intervenite în situația instituțiilor financiare nebancaire.

SECȚIUNEA a 2-a

Modificări în situația instituțiilor financiare nebancaire înscrise în Registrul general

Art. 39. - (1) Se supun comunicării către Banca Națională a României - Direcția supraveghere modificările în situația instituțiilor financiare nebancaire referitoare la:

- a) denumirea, sediul social și numărul de telefon/fax ale instituției financiare nebancaire;
- b) majorarea sau reducerea capitalului social;
- c) modificările aduse obiectului de activitate principal și secundar, după caz;
- d) deschiderea/închiderea de sucursale sau alte sedii secundare pe teritoriul României;
- e) deschiderea/închiderea de sucursale sau alte sedii secundare în străinătate;
- f) acționari;
- g) conducători;
- h) administratori/membrii consiliului de supraveghere;
- i) auditorul statutar sau firma de audit.

(2) Vor fi comunicate Băncii Naționale a României - Direcția supraveghere modificările în situația sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, referitoare la:

- a) sediul și numărul de telefon/fax ale sucursalei instituției financiare, persoană juridică străină;
- b) majorarea sau reducerea capitalului de dotare;
- c) modificările aduse obiectului de activitate principal și secundar;
- d) conducătorii sucursalei instituției financiare, persoană juridică străină;
- e) auditorul statutar sau firma de audit;
- f) deschiderea/închiderea de alte sedii secundare.

(3) Sucursalele din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, vor comunica, în termen de 30 de zile de la realizare sau, după caz, de la data înregistrării mențiunilor la autoritățile competente, următoarele informații:

- a) modificările privind denumirea și sediul social ale instituției financiare, persoană juridică străină;
- b) modificări cu privire la acționarii instituției financiare, persoană juridică străină;
- c) inițierea oricăror proceduri care ar putea avea ca urmare lichidarea instituției financiare, persoană juridică străină.

Art. 40. - Modificarea adresei sediului va fi comunicată în cazurile prevăzute la art. 39 alin. (1) [lit. a](#) și alin. (2) [lit. a](#) și, în prealabil, cu cel puțin 14 zile înainte de încetarea folosirii efective a locației.

Art. 41. - Hotărârea organului statutar de majorare a capitalului social al unei instituții financiare nebancaire va fi însoțită și de informații privind îndeplinirea cerinței prevăzute la art. 18 [alin. \(3\)](#) din Legea nr. 93/2009.

Art. 42. - (1) Comunicarea cu privire la deschiderea de către o instituție financiară nebancaară, persoană juridică română, a unei sucursale sau a altui sediu secundar pe teritoriul României va fi însoțită de o informare privind obiectul de activitate, identitatea persoanei/persoanelor desemnate să asigure conducerea sediului secundar și adresa sediului secundar.

(2) Comunicarea cu privire la deschiderea de către o instituție financiară nebancaară, persoană juridică română, a unei sucursale sau a altui sediu secundar în străinătate va include hotărârea organului statutar, din care să rezulte cel puțin obiectul de activitate, identitatea persoanei/persoanelor desemnate să asigure conducerea sediului secundar și adresa sediului secundar.

Art. 43. - Comunicarea privind deschiderea de către o instituție financiară, persoană juridică străină, a altor sedii secundare pe teritoriul României va cuprinde informații cu privire la obiectul de activitate, identitatea persoanei/persoanelor desemnate să asigure conducerea acestora, precum și adresa sediilor secundare.

Art. 44. - Comunicarea referitoare la modificările privind acționarii cuprinde elementele prevăzute la art. 19 [lit. f](#)), respectiv la art. 20 [lit. h](#)) și va fi însoțită de documentația prevăzută la [art. 23](#).

Art. 45. - Comunicarea referitoare la modificările privind conducătorii instituției financiare nebancaire va fi însoțită, după caz, de documentația prevăzută la [art. 21](#) și de motivarea deciziei de schimbare din funcție a conducătorilor anteriori.

Art. 46. - Comunicarea cu privire la modificările privind administratorii/membrii consiliului de supraveghere ai instituției financiare nebankare va fi însoțită, după caz, de documentația prevăzută la [art. 22](#).

Art. 47. - Comunicarea referitoare la modificările cu privire la auditorul statutar sau la firma de audit va fi însoțită, după caz, de documentația prevăzută la [art. 24](#).

SECȚIUNEA a 3-a

Modificări în situația instituțiilor financiare nebankare, persoane juridice române, înscrise în Registrul general, ca urmare a fuziunii și divizării

Art. 48. - Dacă prin fuziune sau divizare se înființează ori se reorganizează una sau mai multe entități care intenționează să desfășoare activitate de creditare, acestora le sunt aplicabile prevederile secțiunii 1 a cap. II.

Art. 49. - Prin derogare de la dispozițiile art. 26 [alin. \(2\)](#) instituția financiară nebankară rezultată în urma fuziunii a două sau mai multe instituții financiare nebankare, din care cel puțin una este înscrisă în Registrul special, se înregistrează în Registrul special în aceleași condiții cu cele prevăzute la [art. 28](#).

Art. 50. - (1) Instituțiile financiare nebankare supuse unui proces de fuziune sau divizare trebuie să comunice Băncii Naționale a României aceasta împreună cu modificările intervenite în situația lor potrivit secțiunilor 1 și 2 din prezentul capitol.

(2) Pentru acele elemente care nu au suferit modificări ca urmare a procesului de fuziune sau divizare, conducătorii instituțiilor financiare nebankare prezintă o declarație pe propria răspundere din care să rezulte acest fapt.

SECȚIUNEA a 4-a

Modificări specifice în situația instituțiilor financiare nebankare, persoane juridice române, înscrise în Registrul special

Art. 51. - (1) Instituțiile financiare nebankare transmit Băncii Naționale a României - Direcția supraveghere, în termen de 30 de zile de la data primirii comunicării înscrierii în Registrul special, documentele din care rezultă îndeplinirea cerințelor speciale privind calitatea:

- a) acționarilor semnificativi direcți și indirecti;
- b) conducătorilor;
- c) administratorilor și membrilor consiliului de supraveghere;
- d) auditorului statutar sau firmei de audit.

(2) În cazul în care de la data ultimei comunicări la Banca Națională a României a modificărilor intervenite în situația instituțiilor financiare nebankare nu au avut loc alte modificări, în locul

documentelor prevăzute în prezenta secțiune se va remite o declarație în acest sens, semnată de conducătorii instituțiilor financiare nebancale, în care se vor enumera documentele aflate în evidențele Băncii Naționale a României care nu au suferit modificări.

(3) Modificările aduse normelor remise Băncii Naționale a României potrivit art. 32 [alin. \(2\)](#) din Legea nr. 93/2009 vor fi transmise Direcției supraveghere din cadrul Băncii Naționale a României în termen de 5 zile de la aprobarea acestora de către organele statutare.

Art. 52. - (1) În aplicarea prevederilor art. 31 [alin. \(1\)](#) din Legea nr. 93/2009, Banca Națională a României evaluează soliditatea financiară a acționarului semnificativ din perspectiva capacității acestuia de a susține participația sa, de a menține o structură financiară solidă și de a asigura administrarea prudentă și sănătoasă a instituției financiare nebancale, precum și structura grupului din care face parte, care trebuie să permită exercitarea unei supravegheri eficiente și realizarea unui schimb eficient de informații cu autoritățile competente.

(2) Pentru scopul realizării evaluării prevăzute la alin. (1), instituția financiară nebancale prezintă pentru acționarii semnificativi direcți și indirecti documentația prevăzută la [art. 23](#), însoțită, după caz, de ultima situație financiară a acestora depusă la organele competente, respectiv de elemente care să facă dovada capacității de a susține participația sa, și de o prezentare a structurii grupului din care face parte care să cuprindă informații referitoare la: autoritatea responsabilă cu supravegherea respectivelor persoane și sistemul de supraveghere, legislația în domeniul secretului profesional și al schimbului de informații, al prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și orice alte informații relevante privind eventuale impedimente în privința schimbului de informații și exercitării supravegherii.

Art. 53. - (1) În aplicarea prevederilor art. 31 [alin. \(2\)](#) din Legea nr. 93/2009, Banca Națională a României evaluează îndeplinirea de către conducători a cerințelor prevăzute la [art. 14-17](#) din prezentul regulament, pe baza documentelor prevăzute la [art. 21](#), completate în mod corespunzător.

(2) Cerințele prevăzute la alin. (1) se pot considera îndeplinite în cazul conducătorilor desemnați anterior înscrierii în Registrul special.

Art. 54. - (1) În aplicarea prevederilor art. 31 [alin. \(2\)](#) din Legea nr. 93/2009, criteriile prevăzute la [art. 14-17](#) din prezentul regulament sunt incidente și administratorilor și membrilor consiliului de supraveghere.

(2) În cazul administratorilor și membrilor consiliului de supraveghere persoane juridice, condiția privind reputația se aplică persoanei juridice și reprezentantului permanent al acesteia, desemnat să asigure administrarea instituției financiare nebancale, iar cerința privind experiența se aplică numai reprezentantului permanent.

(3) Pentru evaluarea îndeplinirii cerințelor prevăzute la alin. (2) de către persoana juridică, instituția financiară nebancale transmite hotărârea organului competent cu privire la desemnarea acestor persoane, precum și următoarea documentație:

a) certificat constatator eliberat de oficiul registrului comerțului sau orice alt document oficial echivalent eliberat de autoritatea similară din țara de origine, care să ateste cel puțin denumirea, sediul social,

data înmatriculării, persoanele împuternicite legal să reprezinte persoana juridică și obiectul de activitate al acesteia;

b) certificatul de cazier judiciar sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara de origine;

c) chestionarul al cărui model este prevăzut în anexa [nr. 2b](#), completat și semnat de aceste persoane.

(4) Pentru reprezentantul permanent al persoanei juridice se vor transmite:

a) copia actului de identitate, a cărei conformitate cu originalul va fi certificată de titularul actului de identitate;

b) certificatul de cazier judiciar sau alt document echivalent eliberat de autoritățile competente din țara în care are stabilit/stabilită domiciliul/reședința;

c) chestionarul al cărui model este prevăzut în anexa [nr. 2b](#), completat și semnat de aceste persoane;

d) curriculum vitae din care să rezulte inclusiv îndeplinirea cerințelor prevăzute la [art. 17](#).

(5) În cazul administratorilor și membrilor consiliului de supraveghere persoane fizice se va transmite documentația prevăzută la [alin. \(4\)](#).

Art. 55. - (1) În aplicarea prevederilor art. 55 [alin. \(2\)](#) din Legea nr. 93/2009, Banca Națională a României evaluează auditorul statutar sau firma de audit pe baza experienței și capacității acesteia și/sau a persoanei care coordonează echipa ce va realiza misiunea de audit, în domeniul auditului financiar.

(2) Se pot considera îndeplinite cerințele prevăzute la alin. (1) în cazul în care auditorul statutar sau firma de audit a fost aprobată deja de Banca Națională a României pentru o instituție de credit sau o sucursală a unei instituții de credit străine ori dacă a fost agreată în această calitate la o altă instituție financiară nebancaară/sucursală a unei instituții financiare nebancaare, persoană juridică străină, înscrisă în Registrul special. În această situație, documentele prevăzute la alin. (3) se vor înlocui cu o declarație, semnată de auditorul statutar/reprezentantul legal al firmei de audit, din care să rezulte că a fost încheiat un contract de audit cu instituția financiară nebancaară, precum și faptul că informațiile cuprinse în documentația existentă la Banca Națională a României nu au suferit modificări, ori, după caz, va cuprinde o informare cu privire la modificările intervenite.

(3) Pentru evaluarea calității auditorului statutar sau firmei de audit documentația prevăzută la [art. 24](#) va fi însoțită și de următoarele documente:

a) curriculum vitae pentru auditorul statutar/persoana fizică care coordonează echipa ce va realiza misiunea de audit, din care să rezulte inclusiv experiența în domeniul auditului financiar al instituțiilor financiare și/sau al instituțiilor de credit;

b) comunicare semnată de auditorul statutar/reprezentantul legal al firmei de audit, din care să rezulte instituțiile financiare și instituțiile de credit la care au fost efectuate misiuni de audit financiar și perioadele în care acestea au fost efectuate.

SECȚIUNEA a 5-a

Modificări în situația sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, înscrise în Registrul special

Art. 56. - Sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, li se aplică dispozițiile secțiunii a 4-a, cu excepția art. 51 alin. (1) [lit. c](#)) și [art. 54](#).

SECȚIUNEA a 6-a

Modificări în situația entităților înscrise în Registrul de evidență

Art. 57. - (1) Instituțiile financiare nebankare înscrise în Registrul de evidență vor comunica modificările referitoare la denumire, adresa sediului social, forma juridică, conducători și starea entității, respectiv dacă se află în situația prevăzută la art. 42 [lit. c](#)) din Legea nr. 93/2009, cu modificările și completările ulterioare, sau dacă au participat la un proces de fuziune la finalizarea căruia a încetat existența unei alte instituții financiare nebankare.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător pentru sucursalele din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, înscrise în Registrul de evidență.

CAPITOLUL IV

Dispoziții privind cerințele prudențiale

SECȚIUNEA 1

Dispoziții comune

Art. 58. - Dispozițiile prezentului capitol se aplică instituțiilor financiare nebankare, persoane juridice române, și, în mod corespunzător, sucursalelor din România ale instituțiilor financiare, persoane juridice străine, înscrise în Registrul special și reglementează:

- (i) metodologia de calcul al fondurilor proprii și nivelul minim al acestora;
- (ii) limitele maxime de expunere a instituțiilor financiare nebankare față de contrapartide;
- (iii) cadrul general privind organizarea, controlul intern, auditul intern și administrarea riscurilor semnificative.

SECȚIUNEA a 2-a

Fonduri proprii

Art. 59. - Fondurile proprii ale instituțiilor financiare nebankare sunt formate din capital propriu și capital suplimentar, din care se deduc elementele prevăzute la art. 63 [alin. \(1\)](#).

Art. 60. - (1) Capitalul propriu al instituțiilor financiare nebancale cuprinde:

- a) capital social subscris și vărsat/capital de dotare;
- b) prime de capital, integral încasate, aferente capitalului social;
- c) rezerve legale;
- d) rezerve statutare sau contractuale;
- e) alte rezerve constituite din profitul net;
- f) rezultat reportat reprezentând profit net nerepartizat.

(2) Pentru determinarea nivelului capitalului propriu se vor deduce următoarele elemente:

- a) sumele din profitul net al exercițiului financiar precedent reprezentând dividende;
- b) rezultatul reportat reprezentând pierdere;
- c) rezultatul exercițiului financiar curent reprezentând pierdere;
- d) repartizarea profitului;
- e) valoarea neamortizată a cheltuielilor de constituire;
- f) valoarea neamortizată a altor imobilizări necorporale;
- g) valoarea neamortizată a fondului comercial;
- h) valoarea imobilizărilor necorporale în curs și avansuri acordate pentru imobilizările necorporale;
- i) acțiuni proprii răscumpărate în vederea reducerii capitalului social;
- j) valoarea operațiunilor efectuate în condiții de favoare, dacă este cazul.

Art. 61. - (1) În calculul fondurilor proprii se poate include și profitul interimar înregistrat până la data determinării nivelului fondurilor proprii, cu condiția să fie net de orice obligații previzibile și să fie verificat, cu respectarea principiilor și a regulilor de contabilizare și evaluare în vigoare aplicabile, de către persoanele cu astfel de atribuții din cadrul instituției financiare nebancale.

(2) Regimul prevăzut la alin. (1) se aplică și profitului net al ultimului exercițiu financiar, până la data la care acesta face obiectul auditării.

Art. 62. - (1) Capitalul suplimentar se compune din:

- a) rezerve și fonduri speciale constituite potrivit reglementărilor speciale aplicabile;
- b) rezerve din reevaluarea imobilizărilor corporale și a altor reevaluări efectuate potrivit legii;
- c) împrumuturi subordonate primite, inclusiv fondurile puse la dispoziția instituțiilor financiare nebancale, asimilate, potrivit legii, împrumuturilor subordonate;
- d) alte elemente, de natura fondurilor și/sau rezervelor.

(2) Pentru a fi incluse în capitalul suplimentar, elementele menționate la alin. (1) [lit. d](#) trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

- a) sunt la dispoziția instituției financiare nebancale pentru a fi utilizate imediat și fără restricții în vederea acoperirii riscurilor sau pierderilor specifice activității de creditare;
- b) sunt înregistrate în evidențele contabile ale instituției financiare nebancale;
- c) nivelul lor este stabilit de organele abilitate ale instituției financiare nebancale.

Art. 63. - (1) Pentru determinarea nivelului fondurilor proprii se vor deduce din valoarea totală a componentelor fondurilor proprii sumele reprezentând participații în alte entități, care depășesc 10% din capitalul social al acestora din urmă, creditele subordonate și alte creanțe de aceeași natură față de respectivele entități.

(2) Pentru determinarea nivelului fondurilor proprii se vor lua în calcul numai acele împrumuturi subordonate care îndeplinesc, cumulativ, următoarele condiții:

a) numai sumele integral trase pot fi luate în calcul;

b) în cazul împrumuturilor subordonate la termen, scadența inițială trebuie să fie de cel puțin 5 ani, după care pot fi rambursate;

c) în cazul împrumuturilor subordonate pe durată nedeterminată, rambursarea nu se poate efectua mai devreme de 5 ani de la data solicitării rambursării;

d) la calculul nivelului fondurilor proprii, volumul împrumuturilor subordonate va fi redus gradual cu 5 ani înaintea scadenței, prin aplicarea unor cote procentuale semestriale egale;

e) contractele de împrumut să nu includă clauza rambursării anticipate a datoriei în alte circumstanțe decât lichidarea instituției financiare nebancale;

f) în cazul lichidării instituției financiare nebancale, împrumuturile subordonate au un rang inferior celorlalte datorii și nu vor fi rambursate până când restul datoriilor nu au fost achitate.

Art. 64. - (1) Valoarea cu care este redusă gradual suma inclusă în fondurile proprii aferentă unui împrumut subordonat se determină prin aplicarea unei cote procentuale semestriale asupra sumei totale inițiale a împrumutului respectiv și este constantă pe întreg parcursul perioadei de 5 ani, astfel încât, la sfârșitul ultimului semestru înainte de scadența finală, valoarea cumulată a reducerilor să fie egală cu suma totală inițială a împrumutului respectiv.

(2) În cadrul perioadei de 5 ani, valoarea semestrială constantă cu care trebuie redusă suma aferentă împrumutului subordonat care intră în calculul nivelului fondurilor proprii se scade integral la sfârșitul ultimei luni aferente semestrului în curs.

(3) Semestrele sunt determinate pentru fiecare împrumut subordonat în parte în funcție de scadența finală a acestuia.

Art. 64¹. - Suplimentar elementelor prevăzute la art. 63 alin. (1), în perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2022, la determinarea nivelului fondurilor proprii, instituțiile financiare nebancale deduc din valoarea totală a componentelor fondurilor proprii diferența pozitivă, aferentă categoriilor de active financiare pentru care se constituie provizioane specifice de risc de credit potrivit Regulamentului Băncii Naționale a României [nr. 5/2012](#) privind clasificarea creditelor și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, aplicabile entităților supravegheate de Banca Națională a României, altele decât instituțiile de credit, dintre (i) valoarea ajustărilor pentru pierderi așteptate obținute potrivit cerințelor Standardului Internațional de Raportare Financiară 9, determinate prin retratarea informațiilor din evidențele contabile ținute potrivit dispozițiilor Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României [nr. 6/2015](#) pentru

aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv sumele aferente activelor financiare, care fac obiectul operațiunilor de scoatere în afara bilanțului conform cerințelor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, dar care continuă să fie recunoscute în bilanț conform Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României [nr. 6/2015](#) pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, cu modificările și completările ulterioare, și (ii) valoarea necesarului de provizioane specifice de risc de credit calculat potrivit Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2012, la care se adaugă valoarea eventualelor ajustări pentru depreciere suplimentare constituite în conformitate cu prevederile Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României [nr. 6/2015](#). Diferența se determină astfel:

- a) pentru scopul determinării nivelului fondurilor proprii în perioada 1.01.2021 - 30.06.2021, diferența luată în calcul va fi cea aferentă datei de 31 decembrie 2019;
- b) pentru scopul determinării nivelului fondurilor proprii în perioada 1.07.2021 - 30.06.2022, diferența luată în calcul va fi cea aferentă datei de 31 decembrie 2020;
- c) pentru scopul determinării nivelului fondurilor proprii în perioada 1.07.2022 - 31.12.2022, diferența luată în calcul va fi cea aferentă datei de 31 decembrie 2021.

Art. 65. - (1) Instituțiile financiare nebankare determină lunar nivelul fondurilor proprii, potrivit dispozițiilor prezentei secțiuni, pe baza datelor înscrise în bilanța de verificare întocmită pentru sfârșitul fiecărei luni și a datelor calculate extracontabil.

(2) Instituțiile financiare nebankare raportează trimestrial nivelul și componența fondurilor proprii, în termen de cel mult 25 de zile de la sfârșitul trimestrului pentru care se întocmește raportarea, formularul de calcul și raportare fiind transmis după cum urmează:

1. în format electronic prin intermediul Sistemului de raportări directe către BNR (RAPDIR);
2. pe suport hârtie, semnat, formularul fiind adresat Direcției supraveghere.

(3) Modelul formularului de calcul și raportare a nivelului fondurilor proprii este prezentat în anexa [nr. 4](#).

Art. 66. - Instituțiile financiare nebankare vor menține permanent nivelul fondurilor proprii cel puțin la nivelul capitalului social minim aplicabil prevăzut în prezentul regulament.

(2) Dacă, într-un caz excepțional și bine justificat, nivelul fondurilor proprii scade sub cel prevăzut la alin. (1), instituția financiară nebankară trebuie să raporteze această situație fără întârziere Băncii Naționale a României - Direcția supraveghere, care poate acorda un termen-limită în care instituția financiară nebankară să se conformeze la respectiva cerință.

Art. 67. - Pentru calculul indicatorilor a căror determinare se face în funcție de fondurile proprii, instituțiile financiare nebankare vor utiliza nivelul fondurilor proprii calculat pentru perioada de raportare a respectivilor indicatori.

SECȚIUNEA a 3-a

Expuneri mari

Art. 68. - (1) Expunerea unei instituții financiare nebankare față de un singur debitor este considerată ca fiind expunere mare atunci când valoarea brută a acesteia este egală sau depășește 10% din fondurile proprii ale instituției financiare nebankare.

(2) Expunerea unei instituții financiare nebankare față de o persoană aflată în relații speciale cu aceasta este considerată ca fiind expunere mare atunci când valoarea brută a acesteia este egală sau depășește 10% din fondurile proprii ale instituției financiare nebankare.

(3) Orice operațiune care conduce la înregistrarea unei expuneri mari, în sensul [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#), sau la majorarea acesteia va fi efectuată numai cu aprobarea prealabilă a consiliului de administrație sau, după caz, a consiliului de supraveghere al instituției financiare nebankare. Competența de aprobare a majorării expunerilor mari poate fi delegată de consiliul de administrație sau, după caz, de consiliul de supraveghere conducerii instituției financiare nebankare, cu condiția ca limita maximă de majorare a expunerii să fie prestabilită de consiliul de administrație sau, după caz, de consiliul de supraveghere.

(4) În cazul în care contrapartida este o persoană aflată în relații speciale cu instituția financiară nebankară, consiliul de administrație sau, după caz, consiliul de supraveghere va putea aproba o operațiune ce conduce la înregistrarea unei expuneri mari numai în condițiile în care decizia este luată de majoritatea membrilor consiliului, partea interesată, dacă este cazul, abținându-se de la vot.

Art. 69. - Instituțiile financiare nebankare trebuie să dispună de proceduri administrative și evidențe operative, împreună cu mecanisme adecvate de control intern, în scopul:

- a) identificării și înregistrării tuturor expunerilor mari față de un singur debitor și față de persoanele aflate în relații speciale cu instituția financiară nebankară și a schimbărilor care pot interveni asupra lor, în conformitate cu definițiile și cu cerințele prevăzute în prezentul regulament și în normele interne, precum și pentru monitorizarea acestor expuneri în funcție de politica proprie în materie de expuneri;
- b) alocării de coduri care să permită instituției financiare nebankare identificarea unică a fiecărui grup reprezentând un singur debitor și/sau persoane aflate în relații speciale cu aceasta, precum și identificarea fiecărui membru al acestui grup.

Art. 70. - (1) Valoarea netă a expunerilor mari înregistrate de o instituție financiară nebankară față de toate persoanele aflate în relații speciale cu aceasta nu va depăși 25% din valoarea fondurilor proprii.

(2) Totalul expunerilor mari nete ale unei instituții financiare nebankare înscrise în coloana 5 din anexa [nr. 8](#), înregistrate față de un singur debitor și față de persoanele aflate în relații speciale cu instituția financiară nebankară, nu va depăși 600% din valoarea fondurilor proprii ale acesteia.

Art. 71. - Expunerea agregată înregistrată de o instituție financiară nebankară nu poate depăși 1.500% din valoarea fondurilor proprii ale acesteia.

Art. 72. - (1) În cazul în care o expunere față de un client este garantată de o terță parte, instituțiile financiare nebankare pot considera expunerea în cauză, pentru scopul aplicării prezentului

regulament, ca fiind înregistrată față de terță parte, și nu față de client, dacă expunerea este garantată direct, expres, irevocabil și necondiționat de către această terță parte.

(2) În situația în care elementele de activ constituind creanțe sau elemente înregistrate în afara bilanțului beneficiază de o pondere mai mică datorită existenței garanțiilor directe, exprese, irevocabile și necondiționate, ponderea mai mică va fi aplicată doar părții garantate din expunerea în cauză.

Art. 73. - Instituțiile financiare nebancale vor putea efectua operațiuni în condiții de favoare numai în conformitate cu prevederile normelor interne aprobate de consiliul de administrație al acestora sau, după caz, de consiliul de supraveghere.

Art. 74. - Instituțiile financiare nebancale trebuie să respecte în permanență limitele referitoare la expunerile stabilite la [art. 70](#) și [71](#).

(2) Dacă, într-un caz excepțional și bine justificat, expunerile depășesc limitele prevăzute la [art. 70](#) și/sau la [art. 71](#), instituția financiară nebancale trebuie să raporteze această situație fără întârziere Băncii Naționale a României - Direcția supraveghere, care poate acorda un termen-limită în care instituția financiară nebancale să se conformeze la limitele impuse.

Art. 75. - (1) Instituțiile financiare nebancale vor raporta trimestrial Băncii Naționale a României toate expunerile mari, în sensul prevederilor art. 68 [alin. \(1\)](#) și [\(2\)](#), precum și expunerea agregată, conform formularelor prezentate în anexele [nr. 8](#) și [9](#). Modul de calcul al expunerilor este prezentat în anexele [nr. 6](#) și [nr. 7](#).

(2) Formularele de raportare se transmit de către instituțiile financiare nebancale Băncii Naționale a României, în termen de 25 de zile de la încheierea trimestrului pentru care se întocmește raportarea, după cum urmează:

1. în format electronic prin intermediul Sistemului de raportări directe către BNR (RAPDIR);
2. pe suport hârtie, semnate, formularele fiind adresate Direcției supraveghere.

SECȚIUNEA a 4-a

Organizarea și controlul intern, administrarea riscurilor semnificative, precum și desfășurarea activității de audit intern

Art. 76. - Instituțiile financiare nebancale trebuie să întocmească anual un raport asupra activității desfășurate în domeniul controlului intern, administrării riscurilor semnificative și auditului intern, care va fi analizat în cadrul consiliului de administrație, respectiv al consiliului de supraveghere.

Art. 77. - Fiecare instituție financiară nebancale va avea un regulament propriu de organizare și funcționare, aprobat de organele statutare, prin care va stabili cel puțin:

- a) structura organizatorică a instituției financiare nebancale;
- b) atribuțiile fiecărui compartiment al instituției financiare nebancale și relațiile dintre acestea;
- c) activitățile ce pot fi desfășurate de sucursale și alte sedii secundare ale instituției financiare nebancale;

- d) atribuțiile comitetului de administrare a riscurilor și ale comitetului de audit;
- e) competențele conducătorilor, ale persoanelor care asigură conducerea compartimentelor din cadrul instituției financiare nebancare și a sediilor secundare, precum și ale salariaților care efectuează operațiuni în numele și contul instituției financiare nebancare;
- f) sistemul de control intern și organizarea și funcționarea activității de audit intern.

Art. 78. - Instituțiile financiare nebancare vor organiza activitatea de control intern în scopul atingerii următoarelor obiective:

- a) desfășurarea activității în condiții de eficiență;
- b) furnizarea unor informații credibile, relevante, complete și oportune structurilor implicate în luarea deciziilor în cadrul instituției financiare nebancare și utilizatorilor externi ai informațiilor;
- c) asigurarea conformității activităților instituțiilor financiare nebancare cu cadrul legal și cu normele proprii.

Art. 79. - În vederea îndeplinirii obiectivelor de control intern, instituțiile financiare nebancare trebuie să își organizeze un sistem de control intern care să se refere la următoarele elemente aflate în strânsă corelare:

- a) rolul și responsabilitățile consiliului de administrație, ale consiliului de supraveghere și ale conducătorilor instituțiilor financiare nebancare;
- b) identificarea și evaluarea riscurilor semnificative;
- c) activitățile de control și separarea responsabilităților;
- d) informarea și comunicarea;
- e) activitățile de monitorizare și corectare a deficiențelor.

Art. 80. - (1) Instituțiile financiare nebancare trebuie să dispună de un comitet de administrare a riscurilor. Comitetul de administrare a riscurilor este un comitet permanent, format dintr-un număr de cel puțin 3 membri, ale cărui funcționare și atribuții sunt reglementate de prezentul regulament și de reglementările interne ale fiecărei instituții financiare nebancare.

(2) Comitetul de administrare a riscurilor se constituie prin decizie a consiliului de administrație sau a consiliului de supraveghere și trebuie să cuprindă în componența sa conducători ai instituției financiare nebancare și ai compartimentelor a căror activitate este supusă riscurilor semnificative.

(3) Membrii comitetului de administrare a riscurilor trebuie să aibă o experiență corespunzătoare responsabilităților lor în cadrul acestuia.

Art. 81. - (1) Instituțiile financiare nebancare trebuie să dispună de un regulament al comitetului de administrare a riscurilor, aprobat la nivelul consiliului de administrație, respectiv al consiliului de supraveghere și revizuit periodic, după caz, care să indice componența, autoritatea și responsabilitățile acestuia.

(2) Comitetul de administrare a riscurilor va prezenta consiliului de administrație, respectiv consiliului de supraveghere, cel puțin semestrial, rapoarte asupra activității desfășurate.

Art. 82. - Comitetul de administrare a riscurilor va avea cel puțin următoarele atribuții:

a) să asigure informarea consiliului de administrație, respectiv a consiliului de supraveghere asupra problemelor și evoluțiilor semnificative care ar putea influența profilul de risc și rezultatele instituției financiare nebancaire;

b) să dezvolte proceduri adecvate pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea și controlul riscurilor semnificative;

c) să prezinte consiliului de administrație, respectiv consiliului de supraveghere informații suficiente de detaliate și oportune, care să permită acestuia să cunoască și să evalueze performanța conducerii în monitorizarea și controlul riscurilor semnificative, potrivit procedurilor aprobate, precum și performanța de ansamblu a instituției financiare nebancaire;

d) să informeze regulat consiliul de administrație, respectiv consiliul de supraveghere asupra situației expunerilor instituției financiare nebancaire la riscuri și, imediat, în cazul în care intervin schimbări semnificative în expunerea curentă sau viitoare a instituției financiare nebancaire la riscurile respective.

Art. 83. - Activitățile de control trebuie să se constituie ca parte integrantă a activității zilnice a instituțiilor financiare nebancaire având drept scop realizarea obiectivelor prevăzute la [art. 78](#).

Art. 84. - Activitățile de control trebuie definite pentru fiecare nivel organizatoric al instituțiilor financiare nebancaire și implică două etape:

a) stabilirea procedurilor de control;

b) verificarea respectării procedurilor de control stabilite.

Art. 85. - Instituțiile financiare nebancaire trebuie să realizeze o repartizare corespunzătoare a atribuțiilor la toate nivelurile organizatorice și să se asigure că personalului nu îi sunt alocate responsabilități care să conducă la conflicte de interese, precum aprobarea tragerii fondurilor și tragerea efectivă, evaluarea documentației de credit și monitorizarea clientului după contractarea creditului.

Art. 86. - Instituțiile financiare nebancaire trebuie să dispună de sisteme informaționale adecvate care să acopere toate activitățile acestora și să includă modalități de procesare a informațiilor în formă electronică, astfel încât să fie posibilă obținerea de probe de audit.

Art. 87. - Structura organizatorică a instituțiilor financiare nebancaire trebuie să asigure fluxuri corespunzătoare de informații, pe verticală, în ambele sensuri, și pe orizontală, care să permită următoarele:

a) informarea consiliului de administrație, respectiv a consiliului de supraveghere și a conducătorilor asupra riscurilor aferente activității și funcționării instituțiilor financiare nebancaire;

b) informarea personalului asupra procedurilor de lucru stabilite în cadrul instituțiilor financiare nebancaire;

c) difuzarea informațiilor între compartimentele și sediile secundare ale instituțiilor financiare nebancaire pentru care respectivele informații au relevanță.

Art. 88. - În cazul externalizării unor activități, consiliul de administrație, respectiv consiliul de supraveghere și conducătorii instituțiilor financiare nebancare răspund pentru atingerea obiectivelor controlului intern aferente respectivelor activități.

Art. 89. - (1) Instituțiile financiare nebancare vor elabora o strategie privind administrarea riscurilor semnificative aferente activității desfășurate, care va fi aprobată de consiliul de administrație, respectiv de consiliul de supraveghere.

(2) Instituțiile financiare nebancare trebuie să ia măsuri pe linia administrării următoarelor riscuri semnificative: riscul de credit, riscul de piață, riscul operațional și riscul reputațional.

Art. 90. - (1) Administrarea riscurilor semnificative trebuie să asigure stabilirea cel puțin a:

- a) unui sistem de proceduri de autorizare a operațiunilor supuse riscurilor;
- b) unui sistem de stabilire a limitelor expunerii la risc și de monitorizare a acestora, precum și a nivelurilor de competență de aprobare a expunerilor. Limitele stabilite la nivelul activităților și/sau compartimentelor/sediilor secundare trebuie corelate cu cele stabilite la nivel de ansamblu al instituției financiare nebancare;
- c) unui sistem de raportare a măsurii expunerilor la riscuri, precum și a altor aspecte legate de riscuri către nivelurile de conducere corespunzătoare;
- d) unor criterii de recrutare și remunerare a personalului, care să stabilească standarde adecvate pentru pregătirea, experiența și integritatea acestuia;
- e) unui program de instruire a personalului.

(2) În aplicarea alin. (1) [lit. e](#), instituțiile financiare nebancare trebuie să asigure participarea periodică, cel puțin pe baze anuale, a angajaților implicați în derularea activității de creditare la programe de pregătire profesională de specialitate.

Art. 91. - Instituțiile financiare nebancare trebuie să asigure monitorizarea sistematică a conformității aplicării procedurilor stabilite pentru riscurile semnificative și să soluționeze deficiențele constatate.

Art. 92. - (1) Identificarea și evaluarea riscurilor semnificative trebuie să se facă atât la nivel de ansamblu al unei instituții financiare nebancare, cât și la toate nivelurile organizatorice ale acesteia, trebuie să acopere toate activitățile și să țină cont, când este cazul, de apariția unor noi activități.

(2) Identificarea și evaluarea riscurilor semnificative trebuie să se realizeze cu luarea în considerare a factorilor interni, precum complexitatea structurii organizatorice, natura activităților desfășurate, calitatea personalului și fluctuația acestuia, și a factorilor externi, precum condițiile economice, schimbările legislative sau legate de mediul concurențial în sectorul financiar și progresul tehnologic.

Art. 93. - (1) Procedurile instituțiilor financiare nebancare privind riscul de credit trebuie să se refere la întreaga activitate a acestora și să aibă în vedere atât creditele la nivel individual, cât și întregul portofoliu.

(2) Procedurile trebuie stabilite și implementate de către instituțiile financiare nebancare astfel încât să se asigure:

- a) menținerea unor standarde sănătoase de creditare;

- b) monitorizarea și controlul riscului de credit;
- c) evaluarea corespunzătoare a noilor oportunități de afaceri;
- d) identificarea și administrarea creditelor neperformante;
- e) evaluarea condițiilor ce trebuie îndeplinite de către clienți pentru a putea intra în relație de afaceri cu instituția financiară nebancaară;
- f) stabilirea garanțiilor care pot fi acceptate de către instituția financiară nebancaară.

(3) În vederea prevenirii intrării în relații de afaceri cu persoane implicate în activități frauduloase și în alte activități de natură infracțională, instituțiile financiare nebancaare trebuie să aibă în funcțiune proceduri stricte care să includă cel puțin:

- a) solicitarea de referințe și informații de la persoane autorizate;
- b) consultarea informațiilor puse la dispoziția instituțiilor financiare nebancaare de către structuri, constituite sub forma Centralei Riscurilor Bancare sau sub forma unor entități cu activitate similară, organizate în condițiile legii, având drept scop colectarea și furnizarea de informații privind situația contrapartidei în calitate sa de beneficiar de credite ori de alte informații de natură financiară;
- c) cunoașterea structurii participanților la capitalul societății, precum și a persoanelor responsabile de administrarea acesteia, în cazul clienților persoane juridice.

Art. 94. - Instituțiile financiare nebancaare trebuie să evalueze riscul de credit aferent tuturor activităților ce sunt afectate de acest risc, indiferent dacă acestea sunt reflectate în bilanț sau în afara bilanțului.

Art. 95. - La evaluarea riscului de credit instituțiile financiare nebancaare trebuie să ia în considerare elemente referitoare la:

- a) performanța financiară curentă și previzionată a contrapartidelor;
- b) concentrarea expunerilor față de contrapartide, piețele în care acestea operează, sectoarele economice și țările unde sunt stabilite;
- c) capacitatea de punere în aplicare, din punct de vedere legal, a angajamentelor contractuale;
- d) capacitatea și posibilitatea de a executa garanțiile, în condițiile pieței;
- e) angajamentele contractuale cu persoanele aflate în relații speciale cu instituțiile financiare nebancaare;
- f) destinația creditului și sursa de rambursare a acestuia;
- g) istoricul serviciului datoriei aferent contrapartidei.

Art. 96. - (1) Instituțiile financiare nebancaare trebuie să dispună de proceduri pentru aprobarea noilor credite, precum și pentru restructurarea celor existente (de exemplu, reeșalonare, refinanțare).

(2) Restructurarea creditelor-problemă nu va conduce la încadrarea acestora într-o categorie de clasificare mai favorabilă din punctul de vedere al riscului de credit.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), prima operațiune de restructurare a creditelor-problemă poate conduce la încadrarea acestora într-o categorie de clasificare mai favorabilă din punctul de vedere al riscului de credit, dar nu cu mai mult de două categorii de clasificare în cazul creditelor aflate

la momentul restructurării în categoria «pierdere», respectiv de o categorie de clasificare în celelalte cazuri.

(4) În situațiile prevăzute la [alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#), începând cu prima clasificare ulterioară datei achitării sumelor aferente ratelor restante la momentul restructurării, creditele restructurate pot fi încadrate într-o categorie de clasificare mai favorabilă, serviciul datoriei fiind calculat în conformitate cu noul grafic de plată.

Art. 97. - (1) Instituțiile financiare nebankare trebuie să procedeze periodic la evaluarea garanțiilor reale și ori de câte ori evoluțiile economice și cele ale pieței o impun.

(2) Instituțiile financiare nebankare trebuie să evalueze capacitatea garanțiilor de a-și executa obligațiile asumate, în cazul garanțiilor personale.

Art. 98. - (1) Instituțiile financiare nebankare trebuie să dispună de sisteme informaționale care să permită raportarea în timp util a aspectelor legate de riscul de credit, cu accent pe evidențierea creditelor neperformante și/sau pe identificarea neconformării cu limitele de expunere stabilite.

(2) Sistemele de informare trebuie să furnizeze date adecvate privind componența portofoliului de credite, precum și informații care să permită identificarea oricăror concentrări de risc.

(3) Comitetul de administrare a riscurilor va supune, cel puțin trimestrial, spre analiză consiliului de administrație, respectiv consiliului de supraveghere rapoarte privind monitorizarea activității de creditare și administrarea riscului de credit.

Art. 99. - Sistemul de monitorizare a riscului de credit va cuprinde cel puțin:

- a) analiza situației financiare a contrapartidei;
- b) urmărirea conformității modului de respectare de către contrapartidă a clauzelor contractuale;
- c) evaluarea gradului de acoperire cu garanții a expunerii în raport cu situația curentă a contrapartidei;
- d) actualizarea informațiilor relevante cuprinse în dosarul de credit.

Art. 100. - În cadrul activităților de control intern, instituțiile financiare nebankare trebuie să dispună de sisteme pentru identificarea în timp util a creditelor a căror calitate se deteriorează și pentru administrarea creditelor neperformante.

Art. 101. - (1) Instituțiile financiare nebankare trebuie să dezvolte proceduri și sisteme de identificare, evaluare și monitorizare a riscului de piață, operațional și reputațional.

(2) În cazul în care riscurile menționate la alin. (1) sunt evaluate ca semnificative, instituțiile financiare nebankare vor dispune de proceduri de administrare a acestora.

Art. 102. - (1) Instituțiile financiare nebankare trebuie să dispună de un sistem de informare adecvat pentru evaluarea, monitorizarea, controlul și raportarea expunerilor afectate de riscurile prevăzute la [art. 101](#).

(2) Raportările trebuie transmise conducătorilor și, într-o formă sintetică, consiliului de administrație, respectiv consiliului de supraveghere.

Art. 103. - Instituțiile financiare nebankare trebuie să dispună de proceduri de administrare a riscurilor asociate activităților externalizate.

Art. 104. - (1) Instituțiile financiare nebancare trebuie să organizeze auditul intern ca o componentă a activității de monitorizare a sistemului de control intern, în scopul realizării obiectivului privind îmbunătățirea activității acestora.

(2) Auditul intern trebuie să acopere toate activitățile instituției financiare nebancare, inclusiv activitățile sediilor secundare din țară și din străinătate.

Art. 105. - (1) Este interzisă externalizarea activității de audit intern de către instituțiile financiare nebancare.

(2) Prin excepție de la dispozițiile alin. (1), instituțiile financiare nebancare pot externaliza activitatea de audit intern la nivelul societății-mamă, instituție de credit sau instituție financiară, în înțelesul prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului [nr. 99/2006](#) privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea [nr. 227/2007](#), cu modificările și completările ulterioare, cu asigurarea respectării condițiilor prevăzute în prezentul regulament.

Art. 106. - În vederea îndeplinirii obiectivului, auditul intern al instituțiilor financiare nebancare va include, în cadrul unui angajament de audit, în principal următoarele activități:

- a) evaluarea eficienței și a gradului de adecvare a sistemului de control intern;
- b) evaluarea modului de aplicare și a eficacității procedurilor de administrare a riscurilor și a metodologiilor de evaluare a riscurilor semnificative;
- c) analizarea relevanței și integrității datelor furnizate de sistemele informaționale financiare și de gestiune, inclusiv de sistemul informatic;
- d) evaluarea acurateței și credibilității înregistrărilor contabile și situațiilor financiare;
- e) evaluarea modului în care se asigură protejarea elementelor patrimoniale bilanțiere și extrabilanțiere și identificarea metodelor de prevenire a fraudelor și pierderilor de orice fel;
- f) evaluarea modului în care sunt respectate dispozițiile cadrului legal, a modului în care sunt aplicate eventualele măsuri impuse de Banca Națională a României, precum și evaluarea modului în care sunt implementate procedurile instituției financiare nebancare.

Art. 107. - Activitatea de audit intern presupune, în vederea desfășurării de angajamente de audit, parcurgerea cel puțin a următoarelor etape:

- a) planificarea activității de audit intern;
- b) examinarea și evaluarea informațiilor avute la dispoziție;
- c) comunicarea rezultatelor;
- d) monitorizarea implementării recomandărilor făcute.

Art. 108. - Planul de audit intern, aprobat de consiliul de administrație, respectiv de consiliului de supraveghere, trebuie să includă obiectivele, termenele și frecvența angajamentelor de audit, precum și resursele necesare.

Art. 109. - Pentru fiecare angajament de audit din planul de audit trebuie întocmit un raport de audit. Raportul de audit trebuie transmis conducerii structurii auditate, comitetului de audit și consiliului de administrație, respectiv consiliului de supraveghere al instituției financiare nebancare.

Art. 110. - În urma analizării recomandărilor auditului intern, conducătorul/conducătorii responsabil/responsabili de coordonarea structurii auditate dispune/dispun asupra implementării recomandărilor respective.

Art. 111. - Auditul intern urmărește modul de implementare a recomandărilor formulate în cadrul derulării acestei activități și raportează în acest sens, cel puțin semestrial, conducătorilor, consiliului de administrație, respectiv consiliului de supraveghere și comitetului de audit.

CAPITOLUL V

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 112. - Instituțiile financiare nebancale înscrise în Registrul special care la data intrării în vigoare a prezentului regulament au activitatea de audit intern externalizată vor asigura conformarea la dispozițiile [art. 105](#) în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentului regulament

Art. 113. - (1) În aplicarea art. 28 alin. (1) [lit. a](#)) și a art. 42 [lit. a](#)) din Legea nr. 93/2009, cu modificările și completările ulterioare, instituția financiară nebancale va transmite Direcției supraveghere, respectiv Direcției reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României o cerere de radiere din Registrul general, respectiv Registrul de evidență, însoțită de hotărârea organului statutar competent referitoare la solicitarea radierii din registrele ținute de Banca Națională a României potrivit prevederilor Legii [nr. 93/2009](#).

(2) Documentația prevăzută la alin. (1) trebuie transmisă Direcției supraveghere, respectiv Direcției reglementare și autorizare din cadrul Băncii Naționale a României în vederea radierii din Registrul general, respectiv Registrul de evidență și în situația în care instituția financiară nebancale intenționează înscrierea în registrul comerțului a intrării în inactivitate temporară.

Art. 114. - (1) Nerespectarea prevederilor prezentului regulament atrage, după caz, luarea măsurilor și/sau aplicarea sancțiunilor prevăzute la [cap. VII](#) din Legea nr. 93/2009.

(2) Pentru determinarea echivalentului în lei al amenzilor prevăzute la [cap. VII](#) din Legea nr. 93/2009 se va utiliza cursul pieței valutare comunicat de Banca Națională a României pentru data constatării faptei.

Art. 115. - Anexele [nr. 1](#), [2a](#), [2b](#), [3](#), [4](#), [5a](#), [5b](#), [6](#), [7](#), [8](#) și [9](#) fac parte integrantă din prezentul regulament.

Art. 116. - De la data intrării în vigoare a prezentului regulament se abrogă:

- Norma Băncii Naționale a României [nr. 2/2006](#) privind capitalul minim al instituțiilor financiare nebancale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 3 mai 2006, cu modificările și completările ulterioare;

- Norma Băncii Naționale a României [nr. 3/2006](#) privind Registrul general, Registrul special și Registrul de evidență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 3 mai 2006, cu modificările și completările ulterioare;

- Norma Băncii Naționale a României [nr. 4/2006](#) privind procedura de notificare și înscrierea în registre a instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 381 din 3 mai 2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Norma Băncii Naționale a României [nr. 6/2006](#) privind criteriile pentru înscrierea în Registrul special a instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 442 din 23 mai 2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Norma Băncii Naționale a României [nr. 7/2006](#) privind modificările în situația instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 493 din 7 iunie 2006;
- Norma Băncii Naționale a României [nr. 16/2006](#) privind fondurile proprii ale instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 770 din 11 septembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Norma Băncii Naționale a României [nr. 17/2006](#) privind supravegherea expunerilor instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 770 din 11 septembrie 2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Norma Băncii Naționale a României [nr. 18/2006](#) privind organizarea și controlul intern, administrarea riscurilor semnificative, precum și desfășurarea activității de audit intern a instituțiilor financiare nebancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 770 din 11 septembrie 2006.

Președintele Consiliului de administrație

al

Băncii Naționale a României,

Mugur Constantin Isărescu

București, 13 octombrie 2009.

Nr. 20.

ANEXA Nr. 1

CERERE DE ÎNSCRIERE

Subsemnatul, (numele și prenumele), în calitate de reprezentant legal/împuternicit conform, solicit înscrierea în Registrul general/de evidență (Se barează varianta necorespunzătoare.) a (denumirea entității pentru care se solicită înscrierea în Registrul general/de evidență), cu sediul în, înregistrată la oficiul registrului comerțului/Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa (Se barează varianta necorespunzătoare.) cu nr., având ca obiect de activitate¹

¹ Vor fi indicate activitățile de creditare ce urmează a fi desfășurate, înscrise în actele constitutive ale entității, prevăzute la art. 14 [alin. \(1\)](#) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare. Pentru casele de ajutor reciproc se va specifica în mod expres legislația specială aplicabilă, respectiv Legea [nr. 122/1996](#) privind regimul juridic al caselor de ajutor reciproc ale salariaților și al uniunilor acestora, republicată, sau Legea [nr. 540/2002](#) privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor, cu modificările și completările ulterioare.

În susținerea cererii anexez următoarea documentație:

.....
.....
.....

Adresa noastră de contact este:, telefon, fax, e-mail

Data Semnătura

.....

ANEXA Nr. 2a

DECLARAȚIE PE PROPRIA RĂSPUNDERE

Subsemnatul/Subscrisa¹,, în calitate de al, (denumirea instituției financiare nebancare/sucursalei instituției financiare, persoană juridică străină) declar pe propria răspundere că nu mă aflu în niciuna dintre situațiile prevăzute la [art. 16](#) din Legea [nr. 93/2009](#) privind instituțiile financiare nebancare sau în altă situație de incompatibilitate prevăzută de legislația în vigoare.

Data

Semnătura²

¹ Pentru persoana fizică, precizați numele și prenumele, cetățenia, domiciliul și reședința; pentru persoanele fără cetățenie română, precizați, dacă este cazul, și data stabilirii reședinței în România. Pentru persoana juridică, precizați denumirea, adresa sediului social și numărul de înregistrare la oficiul registrului comerțului sau alt element de identificare echivalent.

² Pentru persoana fizică, precizați în clar numele și prenumele.

Pentru persoana juridică, precizați în clar numele, prenumele și calitatea reprezentantului legal.

ANEXA Nr. 2b

CHESTIONAR¹

pentru conducătorul/administratorul/membrul consiliului de supraveghere al instituției financiare nebancaire

¹ Chestionarul va fi completat de fiecare conducător.

Chestionarul va fi completat de fiecare administrator/membru al consiliului de supraveghere al instituției financiare nebancaire înscrise în Registrul special. În cazul în care acesta este persoană juridică, chestionarul va fi completat atât pentru persoana juridică, cât și pentru reprezentantul permanent al acesteia.

Este obligatoriu a se răspunde detaliat la toate întrebările, cu toate precizările necesare, astfel încât să poată fi efectuată evaluarea calității acestora.

Nu sunt acceptate chestionarele semnate prin reprezentare.

1. Denumirea, adresa sediului instituției financiare nebancaire și numărul de înregistrare la oficiul registrului comerțului

.....

.....

.....

.....

2. Elementele de identificare ale conducătorului/administratorului/membrului consiliului de supraveghere al instituției financiare nebancaire

.....

.....

.....

.....

Pentru persoana fizică precizați numele și prenumele, cetățenia, domiciliul și reședința; pentru persoanele fără cetățenie română precizați, dacă este cazul, și data stabilirii reședinței în România.

Pentru persoana juridică precizați denumirea, adresa sediului social și numărul de înregistrare la oficiul registrului comerțului sau alt element de identificare echivalent.

3. Funcția pe care o exercitați în cadrul instituției financiare nebancaire

.....
.....
.....
.....

Se va prezenta o descriere a atribuțiilor și responsabilităților aferente acesteia.

4. Ați fost condamnat pentru infracțiuni de corupție, spălare de bani, terorism, infracțiuni contra patrimoniului, abuz în serviciu, luare sau dare de mită, fals și uz de fals, deturnare de fonduri, evaziune fiscală, primire de foloase necuvenite, trafic de influență, mărturie mincinoasă, infracțiuni prevăzute de legislația specială în domeniul financiar-bancar, de legislația privind societățile comerciale, insolvența sau protecția consumatorilor. Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....
.....

5. Ați fost condamnat pentru alte infracțiuni decât cele enumerate la pct. 4. Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....
.....

6. Sunteți urmărit penal sau judecat pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute la pct. 4. Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....
.....

7. Sunteți urmărit penal sau judecat pentru alte infracțiuni decât cele prevăzute la pct. 4. Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....
.....

8. Faceți sau ați făcut obiectul unor investigații, măsuri sau sancțiuni administrative pentru nerespectarea prevederilor care reglementează domeniul bancar, financiar, al activității de asigurare

sau a oricărei alte legislații privind serviciile financiare. Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....
.....

9. Faceți sau ați făcut obiectul unor investigații, măsuri sau sancțiuni aplicate de orice organism de reglementare sau profesional pentru nerespectarea oricăror reglementări relevante. Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....
.....

10. Ați fost evaluat din perspectiva reputației în calitate de acționar semnificativ la o entitate reglementată și monitorizată/supravegheată de Banca Națională a României sau de Autoritatea de Supraveghere Financiară ori de o autoritate de supraveghere cu atribuții similare dintr-un alt stat membru. Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....
.....

11. Ați fost evaluat din perspectiva reputației în calitate de persoană responsabilă pentru conducerea și administrarea activității la o entitate reglementată și monitorizată/supravegheată de Banca Națională a României sau de Autoritatea de Supraveghere Financiară ori de o autoritate de supraveghere cu atribuții similare dintr-un alt stat membru. Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....
.....

12. Ați deținut o poziție cu responsabilități de administrare și/sau de conducere într-o entitate care a făcut/face obiectul unor investigații sau măsuri ori i-au fost aplicate sancțiuni administrative, pentru nerespectarea prevederilor care reglementează domeniul bancar, financiar, al activității de asigurare sau a oricărei alte legislații privind serviciile financiare? Dacă răspunsul este afirmativ, furnizați detalii complete.

.....
.....
.....

.....

Subsemnatul declar pe propria răspundere, sub sancțiunea legii, următoarele:

- nu mă aflu în niciuna dintre situațiile prevăzute la [art. 16](#) din Legea nr. 93/2009 privind instituțiile financiare nebancale, cu modificările și completările ulterioare, ori în altă situație de incompatibilitate prevăzută de legislația în vigoare;
- toate răspunsurile sunt complete și conforme cu realitatea și nu există alte fapte relevante asupra cărora Banca Națională a României ar trebui încunoștințată.

Totodată, mă angajez să comunic Băncii Naționale a României orice modificare privind informațiile furnizate.

Data Semnătura².....

² Pentru persoana fizică, precizați în clar și numele și prenumele.

Pentru persoana juridică, precizați în clar și numele, prenumele și calitatea reprezentantului legal.

NOTĂ:

Banca Națională a României va păstra confidențialitatea informațiilor cuprinse în răspunsurile la acest chestionar, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

ANEXA Nr. 3

Județul|_|

Denumirea instituției financiare nebancale:

Adresa: localitatea, sectorul

Str. nr.

Telefon:, fax:

Numărul din registrul comerțului

Data: [,] [,] [,] cod unic de înregistrare: [, , , ,]

INDICATORI

privind criteriile de înscriere în Registrul special

Administrator
(conducătorul entității),

.....

(numele, prenumele, semnătura și ștampila instituției
financiare nebancaire)

Conducătorul compartimentului
financiar-contabil,

.....

(numele, prenumele și semnătura)

ANEXA Nr. 4

FORMULAR
de calcul și raportare a nivelului fondurilor proprii

Denumirea instituției financiare nebancaire:

Data raportării:

- lei -

Elemente luate în calcul	Nr. rd.	Valoare
Capital social subscris și vărsat/capital de dotare	1	
Prime de capital integral încasate, aferente capitalului social	2	
Rezerve legale	3	
Rezerve statutare sau contractuale	4	
Alte rezerve constituite din profitul net	5	
Rezultatul raportat reprezentând profit net nerepartizat	6	

Profitul net interimar înregistrat până la data determinării nivelului fondurilor proprii, cu condiția să fie net de orice obligații previzibile și să fie verificat de persoanele cu atribuții în domeniu din cadrul instituției financiare nebancare, cu respectarea principiilor și a regulilor de contabilizare și evaluare în vigoare aplicabile	7	
Total (rd. 1 la rd. 7)	8	
Sumele din profitul net al exercițiului financiar precedent reprezentând dividende	9	
Rezultatul reportat reprezentând pierdere	10	
Rezultatul exercițiului financiar curent reprezentând pierdere	11	
Repartizarea profitului	12	
Valoarea neamortizată a cheltuielilor de constituire	13	
Valoarea neamortizată a altor imobilizări necorporale	14	
Valoarea neamortizată a fondului comercial	15	
Valoarea imobilizărilor necorporale în curs și avansuri acordate pentru imobilizările necorporale	16	
Acțiuni proprii răscumpărate în vederea reducerii capitalului social	17	
Valoarea operațiunilor efectuate în condiții de favoare (dacă este cazul)	18	
Total (rd. 9 la rd. 18)	19	
Capital propriu (rd. 8 - rd. 19)	20	
Rezerve și fonduri speciale constituite potrivit reglementărilor speciale aplicabile	21	
Rezerve din reevaluarea imobilizărilor corporale și a altor reevaluări efectuate potrivit legii	22	
Împrumuturi subordonate primite, inclusiv fondurile puse la dispoziția instituțiilor financiare nebancare, asimilate, potrivit legii, împrumuturilor subordonate	23	
Alte elemente, de natura fondurilor și/sau rezervelor, care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 62 alin. (2) din regulament*)	24	
Capital suplimentar (total rd. 21 la rd. 24)	25	

Sume reprezentând participații în alte entități, care depășesc 10% din capitalul social al acestora din urmă, creditele subordonate și alte creanțe de aceeași natură față de respectivele entități	26	
Diferența pozitivă, aferentă categoriilor de active financiare pentru care se constituie provizioane specifice de risc de credit potrivit Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2012 privind clasificarea creditelor și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, aplicabile entităților supravegheate de Banca Națională a României, altele decât instituțiile de credit, dintre (i) valoarea ajustărilor pentru pierderi așteptate obținute potrivit cerințelor Standardului Internațional de Raportare Financiară 9, determinate prin retratarea informațiilor din evidențele contabile ținute potrivit dispozițiilor Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015, inclusiv sumele aferente activelor financiare, care fac obiectul operațiunilor de scoatere în afara bilanțului conform cerințelor Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, dar care continuă să fie recunoscute în bilanț conform Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, cu modificările și completările ulterioare, și (ii) valoarea necesarului de provizioane specifice de risc de credit calculat potrivit Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 5/2012, la care se adaugă valoarea eventualelor ajustări pentru depreciere suplimentare constituite în conformitate cu prevederile Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015**)	27	
Fonduri proprii (rd. 20 + rd. 25 - rd. 26 - rd. 27)	28	
Alte elemente care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 62 alin. (2) din regulament, din care: - - -	29	

*) Defalcarea elementelor de la rd. 24.

***) Elementul prevăzut pe rd. 27 se va avea în vedere la determinarea și raportarea nivelului fondurilor proprii exclusiv pentru perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2022.

Conducătorul instituției financiare
nebancale,

Conducătorul compartimentului financiar-
contabil,

.....

(numele, prenumele și semnătura)

.....
(numele, prenumele și semnătura)

Întocmit
.....
(numele, prenumele și telefonul)

ANEXA Nr. 5a

CRITERII DE ÎNCADRARE a elementelor de activ în categorii de risc de credit

a) Pondere 0%:

- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri înregistrate față de administrațiile centrale și băncile centrale ale țărilor din zona A;
- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri înregistrate față de Comunitățile Europene;
- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri garantate în mod direct, expres, irevocabil și necondiționat de administrațiile centrale și de băncile centrale din zona A sau de Comunitățile Europene;
- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri înregistrate față de administrațiile centrale sau de băncile centrale din zona B, exprimate și finanțate în moneda națională a împrumutatului;
- elemente de activ și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri garantate printr-un colateral sub formă de titluri emise de administrațiile centrale, băncile centrale din zona A sau de Comunitățile Europene ori de obligațiuni emise de instituția împrumutătoare și încredințate acesteia.

b) Pondere 20%:

- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri înregistrate față de instituțiile de credit din zona A;
- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului garantate prin depozite în numerar plasate la o instituție de credit din zona A și cesionate în favoarea instituției împrumutătoare;
- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri înregistrate față de instituțiile de credit din zona B, cu scadență reziduală mai mică sau egală cu un an, dar care nu constituie fonduri proprii ale acestor instituții;
- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri înregistrate față de entități financiare aflate sub supravegherea prudențială a unor autorități competente din statele membre;

- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri înregistrate față de administrațiile regionale sau locale din zona A;

- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri garantate în mod direct, expres, irevocabil și necondiționat de administrațiile regionale sau locale din zona A.

c) Pondere 35%:

- elemente de activ constituind creanțe reprezentând expuneri garantate cu garanții intrinseci aferente operațiunilor de leasing financiar;

- elemente în afara bilanțului de natura angajamentelor de finanțare date în favoarea clienței ce decurg dintr-o tranzacție de leasing financiar care are ca obiect bunuri imobile, reprezentând expuneri garantate cu dreptul de proprietate al instituției financiare nebankare asupra bunului imobil respectiv.

d) Pondere 50%:

- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri garantate cu ipoteci în favoarea instituției financiare nebankare, de ranguri superioare ipotecilor instituite în favoarea altor creditori. Valoarea proprietății va fi determinată potrivit prevederilor legale în materie și normelor proprii ale instituției financiare nebankare. Evaluarea va fi efectuată cel puțin o dată pe an;

- elemente de activ constituind creanțe și elemente din afara bilanțului, reprezentând expuneri garantate cu garanții constând în gaj cu sau fără deposedare;

- elementele din afara bilanțului cu risc mediu, menționate în anexa [nr. 5b](#) la regulament.

e) Pondere 100%:

- expunerile din elemente de activ și elemente din afara bilanțului, care nu sunt menționate la celelalte litere.

f) Pondere 1000%:

- elemente de activ constituind creanțe rezultate din credite de consum în înțelesul art. 3 [lit. b\)](#) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 17/2012, cu modificările și completările ulterioare, indiferent dacă se regăsesc între cele menționate la lit. a) - e), acordate începând cu data de 1 octombrie 2017, a căror dobândă anuală efectivă depășește limita prevăzută la art. 26 alin. (1) [lit. d\)](#) din regulament, aferentă duratei inițiale și monedei creditului.

ANEXA Nr. 5b

**CRITERII DE ÎNCADRARE
a elementelor din afara bilanțului în categorii de risc de transformare în
echivalent credit**

1. Calculul se efectuează la nivelul fiecărui debitor, prin încadrarea expunerilor înregistrate față de acesta, rezultate din elementele în afara bilanțului, pe grade de risc de transformare în echivalent credit, și aplicarea coeficientului aferent, în mod corespunzător, conform anexei [nr. 5b](#) la regulament.
2. Debitorii care se încadrează în categoriile de raportare "un singur debitor" și "persoane aflate în relații speciale" vor fi evidențiați în mod distinct în cadrul prezentei anexe.

ANEXA Nr. 7

FORMULAR DE CALCUL al expunerilor nete înregistrate de instituțiile financiare nebankare

- lei -

Nr. crt.	Debitor		Expunere din elemente de activ			Expunere din elemente în afara bilanțului			Expunere netă totală
	Cod	Denumire	Expunere brută	Grad de risc	Expunere netă	Expunere brută	Grad de risc	Expunere netă	
0	1	2	3	4	5 (3 x 4)	6	7	8 (6 x 7)	9 (5 + 8)
		TOTAL:							

NOTĂ:

1. Calculul se efectuează la nivelul fiecărui debitor, prin încadrarea expunerilor înregistrate față de acesta, rezultate din active și elemente în afara bilanțului, pe grade de risc de credit, și ponderarea valorii acestora, în mod corespunzător, conform anexei [nr. 5a](#) la regulament.
2. Calculul se va efectua pentru toate expunerile înregistrate de instituțiile financiare nebankare.
3. În col. 6 se vor prelua, la nivelul fiecărui element, valorile înscrise în col. 6 din anexa [nr. 6](#) la regulament.

ANEXA Nr. 8

RAPORTAREA expunerilor mari și a expunerii agregate

Fonduri proprii		10% din fondurile proprii	25% din fondurile proprii	600% din fondurile proprii		
Nr. crt.	Cod	Debitor	Expunere mare (valoare brută)	Expunere supusă limitării (expunere netă)		Limita aplicabilă (%)
		Denumire		Valoare	% din fonduri proprii	
1	2	3	4	5	6	7
		I. Expunere mare înregistrată față de un singur debitor				
		Total I			X	X
		II. Expunere mare înregistrată față de persoane aflate în relații speciale				
		Total II				25
		Total expuneri mari (Total I + Total II)				600

NOTE:

1. Col. 4 = total col. 3 + total col. 6 din anexa [nr. 7](#) la regulament (calculat la nivelul fiecărui debitor).
2. Col. 5 = total col. 5 + total col. 8 din anexa [nr. 7](#) la regulament (calculat la nivelul fiecărui debitor).
3. În situația în care pentru expunerile înregistrate față de o persoană/o entitate/un grup de persoane fizice sau entități sunt îndeplinite cerințele pentru a fi raportate atât în categoria expuneri mari înregistrate față de un singur debitor, cât și expuneri mari față de persoane aflate în relații speciale, acestea vor fi luate în considerare la determinarea expunerilor mari raportate atât la pct. I, cât și la pct. II.

Denumire	Expunere netă totală	% din fonduri proprii	Limita aplicabilă (%)
1	2	3	4
Expunerea agregată (conform prevederilor art. 71 din regulament)			1500

Conducătorul instituției financiare
nebancaire,

.....

(numele, prenumele și semnătura)

Conducătorul compartimentului financiar-
contabil,

.....

(numele, prenumele și semnătura)

Întocmit

.....

(numele, prenumele și semnătura)

NOTĂ:

Col. 2 = total col. 9 din anexa [nr. 7](#) la regulament.

ANEXA Nr. 9

STRUCTURA

grupurilor reprezentând un singur debitor" și/sau "persoane aflate în relații speciale" față de care instituția financiară nebancaară înregistrează expuneri mari

"Un singur debitor" și/sau "persoane aflate în relații speciale"			Membrii grupului
Nr. crt.	Cod	Denumire	Denumire/Nume, prenume
Grupul			

Conducătorul instituției financiare nebankare,

..... (numele, prenumele
și semnătura)

Conducătorul compartimentului financiar-contabil,

..... (numele, prenumele și
semnătura)

Întocmit (numele,
prenumele și semnătura)